

EL GOVERN VENDRÀ **LES DADES** **DELS PACIENTS DE LA SANITAT** **PÚBLICA** A EMPRESSES PRIVADES

EL PROJECTE VISC+

Respon a les demandes de la indústria farmacèutica i tecnològica d'alliberar dades personals per potenciar el negoci a nivell internacional

DADES POC PROTEGIDES

L'Agència de Protecció de Dades revela les carències del projecte pel que fa a seguretat i privacitat de les dades de 7,5 milions d'usuaris.

OFENSIVA MEDIÀTICA

El pla contempla el desenvolupament d'un pla "que involucri a personalitats rellevants" per explicar "les bondats" del projecte.

ANÀLISI

- Isabel Vallet
  - Àngels M. Castells
  - Teresa Forcades
- (Pàgina 6)

Pàgines 3, 4, 5 i 6 · Editorial: "Quatre raons per aturar el Projecte VISC+"

Endesa es va estalviar 36 milions en impostos gràcies al Fòrum

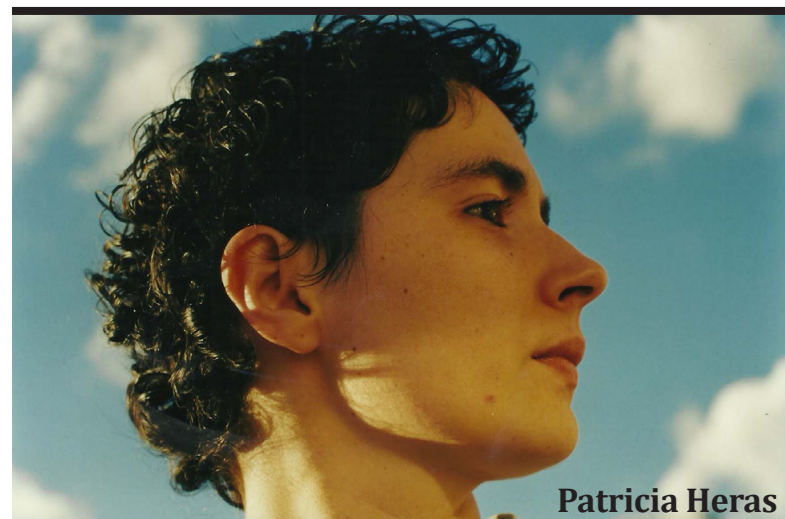
Endesa va patrocinar amb 15 milions d'euros la realització del Fòrum Universal de les Cultures de Barcelona l'any 2004. No va ser una aportació a fons perdut: gràcies a aquesta inversió i a la resta

d'obres que va executar en el marc del Fòrum, la companyia elèctrica va aconseguir deduccions fiscals en la quota de l'impost de societats per valor de 36 milions d'euros. Per elcritic.cat · Pàgina 11

Boi Ruiz: El conseller 'solidari' que enriqueix les empreses

El pas del conseller de salut pel programa de Sílvia Coppulo a Catalunya Ràdio deixa clar que tenim un problema amb la sanitat pública però també amb els mitjans de comunicació públics · Pàgina 8

Patricia Heras

Com pot ser que jo no conegués aquesta història que va passar una nit de 2006 a Barcelona?

La matinada del 4 de febrer de 2006 Patricia Heras va caure de la seva bicicleta i va anar al servei d'urgències de l'Hospital del Mar. Allà, mentre esperava a ser atesa, va començar un malson de tortures, presó i suïcidi.

Per Albano Dante Fachin Pozzi · Pàgina 9

CIUTAT MORTA

En els capítols anteriors:

ESCAÑDOL FISCAL **ELS CARULLA: LA INCREÏBLE HISTÒRIA D'UNA GRAN FAMILIA INVESTIGADA PER HISENDA**

La família Carulla és protagonista d'algunes de les històries més escandaloses que s'han produïdes a Catalunya. I ara, els seus membres són investigats per Hisenda.

Pas a pas: el periple judicial d'una de les 10 famílies més riques d'Espanya i com tot es va acabar pagant 9,4M€ de multa.

Una història que canviava per sempre la seva manera de veure la justícia. IHPF. I les sopes de sobre!

cafeamblllet.com

EL DRET A LA INFORMACIÓ AMENACAT

LA PREMSA ESTÀ EN MANS DELS BANCS

LA VANGUARDIA | la Caixa | EL PAÍS | Santander | ABC | BBVA | el Periódico | la Caixa | LA RAZON | Sabadell | EL MUNDO | Unipol

QUI PAGA AQUEST PERIÒDIC?

DE QUÈ PARLAREM?

SERVIrà PER A ALGUNA COSA AQUESTA PUBLICACIó?

145.000 exemplars

ENTREVISTA AMB: **Enric Pons** (Secretari de la Federació d'Indústries de Catalunya)

itv

Dia, hora i lloc de les comparecències dels imputats del Cas ITV

#cafeamblllet

DESCARGA LA REVISTA EN CASTELLANO EN CASTELLANO DE

cafeamblllet.com

REVISTA MENSUAL GRATUITA

REVOLTA CONTRA LES LLISTES D'ESPERA

AIXÍ ES LLUITA CONTRA LES LLISTES D'ESPERA

PATIMENT PER A MOLTS, NEGOCI PER A UNS POC

"No opere això per la SS perquè no em surt dels ossos"

ESPECIAL: 15 silencis mediàtics al descobert

Un canal amb portes giratòries

100 milions per a 16 escoles de l'Òpus Dei

Benvinguts a "Qatarunya"

Autocrítica als Mossos d'Esquadra

173 milions d'euros públics per a Spanair

Cañete i Matutes, els més beneficiats per la llei de costes

51 imputats i vuit condemnats

DESCARGA LA REVISTA EN CASTELLANO EN CASTELLANO DE

cafeamblllet.com

REVISTA MENSUAL GRATUITA

IMPOSTOS

22% FAMÍLIES **3,5% GRANS EMPRESSES** **1% GRANS FORTUNES**

CONSTITUCIó ESPANJOLA (Art. 31):

"Tot hom contribuirà al sosteniment de les despeses públiques d'acord amb la seva capacitat econòmica mitjançant un sistema tributari just inspirat en els principis d'igualtat i progressivitat"

UNA CORONA PLENA DE BRUTICIA

el jueves

EL REY ABDICA

RICARDO RODRIGO, UN EGUERRILLER QUE VOLIA SALVAR LA MONARQUIA

DESCARGA LA REVISTA EN CASTELLANO EN CASTELLANO DE

L'exemplar que tens a les teves mans és el quart que editem. Si els vols rebre a casa teva et pots subscriure al nostre web (www.cafeamblllet.com) o escrivint-nos un correu a calsubscriptors@gmail.com o l'apartat de correus 55 (Breda) 17400. Girona. També pots enviar un SMS al 686 99 11 37.

Albano Dante Fachin Pozzi

4 raons per aturar el Projecte VISC+

El Govern ja ho té decidit però és imprescindible aturar els seus plans. I l'única possibilitat d'aturar el Projecte VISC+ és a través d'una resposta massiva de la societat. A continuació enumerem 4 raons que fan que la resposta popular a aquest ple sigui imprescindible.

El futur de les nostres dades s'està decidint als despatxos de grans corporacions, en mig de l'opacitat i el silenci.

pament del projecte. Els escàndols en que s'ha vist involucrada aquesta empresa, els milions que destina a pressionar governs i institucions i el seu mateix model de negoci hauria de fer saltar totes les alarmes.

1) Manca de diàleg i opacitat

El Projecte VISC+ s'ha desenvolupat d'esquenes a la ciutadania. La proposta va ser aprovada gràcies a un "acord de Govern", eludint el pas pel Parlament. Per desenvolupar-lo en cap cas es va requerir la participació d'usuaris, professionals o organitzacions civils. Els únics que han pogut posar sobre la taula els seus interessos han estat les empreses de la indústria sanitària. Que el pla contempli una campanya de comunicació per "difondre les bondats del projecte" redueix la participació de la ciutadania –titular únic de les dades amb que es farà negoci– a ser un mer espectador. La negativa del Departament de Salut i de l'AQuAS (agència pública impulsora del projecte) a respondre les preguntes que els hem formulat és una mostra clara del despreu per la transparència i el retiment de comptes.

2) Empreses i portes giratòries

El paper de la consultora PWC –coneguda per les seves crides a privatitzar la sanitat pública– ha tingut un pes enorme en l'elaboració del projecte. Això li ha permès dissenyar-lo a mida dels interessos de les grans corporacions sanitàries privades. El fet de que un dels seus directius, Joan Guanayabens, hagi arribat a PWC directament des de l'AQuAS és un exemple vergonyant de les portes giratòries que tant han fet per convertir la sanitat pública en un negoci. És també preocupant la presència d'IMS Health en el desenvolupament del projecte.

4) Perills concrets

Els perills que es deriven d'un projecte com aquest són significatius. Que les asseguradores sanitàries o les empreses de recursos humans tinguin les nostres dades sanitàries tindria un impacte enorme a les nostres vides.

No es tracta de resistir-se als avenços científics. L'anàlisi de dades pot suposar enormes avenços en la investigació científica i en la gestió i modernització del sistema sanitari. El problema sorgeix quan els impulsors d'aquesta iniciativa es mouen en l'opacitat i el silenci, quan el futur de les nostres dades es decideix als despatxos de grans corporacions i no de manera democràtica.

A Anglaterra l'intent de posar en marxa un projecte similar va provocar un enorme debat polític i social. A Catalunya, fins ara, els plans avancen en silenci. Mentre que a Anglaterra *The Guardian*, *The Daily Telegraph* i la *BBC* van seguir el tema durant mesos, a Catalunya els mitjans miren cap a una altra banda. Per això, l'acció ciutadana serà imprescindible per aturar aquest pla tal i com el vol imposar el Govern.

Qui paga aquest periòdic?

Fer un mitjà de comunicació costa diners. Això ho sap tothom. Però el que és més difícil de saber és qui posa els diners per fer possible cada mitjà de comunicació. Diaris, televisions i revistes ens informen de tot el que passa al món... però curiosament, no ens informen de qui hi ha darrere, d'on surten els diners.

Les persones que fem aquesta publicació creiem que aquesta informació és vital. De fet, creiem que cada mitjà hauria d'informar constantment sobre qui són els seus amos, quant cobren els seus directius o qui forma part dels seus consells d'administració.

Per això de predicar amb l'exemple, cada edició d'aquesta revista aporta aquesta informació, perquè creiem que és un dret dels lectors saber qui els està informant.

Qui paga? Les primeres quatre edicions d'aquesta revista (amb prop de 500.000 exemplars en total) han estat finançades gràcies a les aportacions de prop de 2.000 mecenes que van aportar més de 35.000€ en una campanya de Verkami.

Aquesta que teniu a les mans és l'última finançada d'aquesta manera. A partir d'ara comptem amb més de 700 subscriptors que mensualment aporten una part del cost d'aquesta publicació. Ara, per poder seguir, necessitem el recolzament de tots aquells que creguin en una informació independent dels poders econòmics i polítics.

Per què en paper? Internet i les xarxes socials són, cada cop més, una eina de difusió de la informació que els mitjans de masses amaguen. Però creiem que amb això no n'hi ha prou. Estem

convençuts de que cal seguir arribant als bars, a les sales d'espera, a les perruqueries, a les escoles i als comerços i a tot arreu on no arriba Internet. Creiem fermament que la informació és una eina de canvi social i per això cal fer-la arribar a tothom. Per això, els nostres mecenes i subscriptors no només paguen per obtenir informació. Paguen per què aquesta informació arribi a tothom.

Comptes clars. Quant gastem en impressió, les nòmines, les factures, el patrimoni dels impulsors... fins i tot els moviments del compte corrent del *cafeamblllet* estan a disposició de tothom que vulgui veure'ls. Entra al nostre web (www.cafeamblllet.com) o captura en codi QR. Remena i, si et sembla, ajuda'ns a continuar:

Los servicios de VISC+ proporcionarán valor de forma directa e indirecta a tres niveles

Imatge del material de propaganda del Projecte Visc+

El projecte contempla tenir “una gran capacitat de promoció de les bondats del projecte a través dels mitjans de comunicació” i demana a les empreses adjudicatàries “que involucrin a personalitats rellevants per als objectius del projecte”

El govern del Regne Unit va haver de suspendre un projecte similar durant 6 mesos per les greus deficiències que presentava.

L'Agència de Protecció de Dades de Catalunya advertirà d'importantes deficiències pel que fa a la protecció de la informació mèdica personal.

El Govern vendrà les dades dels pacients de la sanitat pública a empreses privades

La Generalitat impulsa el Projecte VISC+, que respon a les demandes de la indústria farmacèutica i tecnològica d'alliberar dades personals per potenciar el negoci a nivell internacional

· PER ALBANO DANTE FACHIN POZZI

La primera notícia que vaig tenir sobre el Projecte Visc+ em va arribar per Twitter, on algú va escriure: “Llegiu aquest article de la diputada de la CUP, Isabel Vallet. IM-PRES-CIN-DI-BLE”. L'article en qüestió es titulava “El nostre històric mèdic: en venda!”.

Un titular que –si no hagués estat obra d'una de les diputades que millor coneix el sistema sanitari català– m'hauria semblat fins a cert punt exagerat. Però, lamentablement, el titular de l'article no exagera ni una mica la magnitud dels plans del Govern per a les nostres dades mèdiques.

Partint de l'article d'Isabel Vallet, vaig decidir investigar la gènesi, les característiques i els impulsors del Projecte Visc+, l'eina que permetrà al Govern de la Generalitat de Catalunya posar en mans de la indústria sanitària internacional les dades mèdiques dels 7 milions d'usuaris del sistema sanitari català.

El Projecte VISC+

El 4 de juny de 2013 el Govern de la Generalitat de Catalunya va aprovar el Projecte VISC+. Segons la nota de premsa publicada al seu web, l'objectiu del VISC+ és “posar la informació sanitària a disposició dels ciutadans, les empreses i la recerca” per “millorar

els serveis de salut”, “millorar la recerca” i “posar en valor el coneixement”.

Per fer possible tot això, el Projecte VISC+ es proposa “relacionar i estructurar” tota la informació obtinguda als centres d'atenció primària, hospitals, urgències i, fins i tot, a les receptes electròniques.

Tota aquesta informació es centraria en un gran arxiu que recolliria també els 60 milions de documents continguts a les històries clíniques dels ciutadans que utilitzen el sistema públic de salut. Aquesta centralització és el primer pas per posar les dades “a disposició dels ciutadans, les empreses i la recerca”.

Negoci amb les dades de tots?

A Catalunya fa temps que funcionen diversos sistemes per compartir i analitzar les dades del sistema sanitari públic. Dos exemples són la Història Clínica Compartida –que permet que els historials mèdics estiguin accessibles a qualsevol punt servei sanitari– o les dades recopilades per la Central de Resultats, que permeten estudiar i millorar la gestió del sistema sanitari públic. Pel que fa a dades per a la investigació científica, la Generalitat disposa de diverses fonts d'informació disponible per als investigadors, entre elles el SI-

DIAP, que ofereix dades als investigadors de l'Institut Sanitari Vall d'Hebron, la Universitat Politècnica o a l'Institut Municipal d'Investigacions Mèdiques.

Però el Projecte VISC+ aporta una novetat molt important que cap dels sistemes anteriors podia oferir: mentre que organismes com el SIDIAP estableixen clarament que “no cedex dades a entitats amb ànim de lucre”, el Projecte Visc+ té l'empresa privada com a destinatari principal de les dades. Josep Mª Argimón, un dels màxims responsables del projecte ho explica amb claredat: “El projecte VISC+ proporcionarà valor aportant major capacitat per a que las indústries sanitàries, les farmacèutiques i les biotecnològiques desenvolupin la seva activitat” beneficiant al “teixit econòmic i industrial”. Segons Argimón l'aposta per fer participar al sector privat en el projecte VISC+ té com a objectiu “la promoció i comercialització dels serveis que ofereix el projecte”. Més clar no es pot dir.

D'on surt això?

Per valorar el pes que el sector privat té en el Projecte VISC+ és útil veure com es va gestar el seu naixement i qui són les persones i empreses implicades.

Les primeres mencions a les oportunitats de negoci que ofe-

reix la venda de la informació mèdica dels ciutadans les trobem a diversos documents publicats per la Fundació TicSalut, un ens creat l'any 2006 per la Generalitat a instàncies de la consellera Marina Geli (PSC). Al gener de 2008 Geli va donar entrada a la Fundació TicSalut (finançada amb recursos públics) al sector empresarial, creant el “Consell d'Empreses de la Fundació TicSalut”. Entre les empreses membres trobem farmacèutiques (Baxter, Esteve, Roche), consultores (Applus, PWC, Deloitte), tecnològiques (Telefónica, IBM, Indra) i proveïdors varis (El Corte Inglés, Agfa, Linde Healthcare). A l'acte de presentació del “Consell d'Empreses” la consellera Marina Geli va ser clara i va dir als empresaris: “Nosaltres els necessitem a vostès”. Carles Fradera –adjunt de direcció del Centre d'Innovació i Desenvolupament Empresarial de la Generalitat (CIDEM)– va ser encara més clar que Geli: “Us asseguro que us sortirà a compte”.

Des de llavors, la importància del conglomerat industrial ha pres una enorme rellevància a la Fundació TicSalut i és qui marca les línies d'actuació, tal i com reconeix l'actual director de la fundació, Francesc Cuyàs: “volem que les empreses ens proposin introduir innovació tecnològica al mercat”. Gràcies a les propostes del sector

privat, Cuyàs explica que la fundació “ha identificat 5 tendències a nivell internacional” i una d'elles és “la revolució del *big data*”. I aquí és on entren en joc les dades mèdiques dels 7 milions d'usuaris dels serveis del CatSalut.

El big data

El *big data* és la capacitat de tractar informàticament gran volums de dades amb l'objectiu d'obtenir informació útil i rellevant. En aquest sentit el projecte VISC+ té dos objectius fonamentals: centralitzar tota la informació mèdica del sistema de salut pública i –com hem vist– posar-la a disposició de la indústria sanitària internacional, que porta anys pressionant els governs per a què alliberin les dades dels serveis públics de salut. Una pressió que a Catalunya fa anys que lidera la consultora PWC, una de les quatre grans consultores del món. Al seu informe “10 temes candents de la sanitat 2013” PWC dedica especial atenció a aquest tema. “L'alliberament d'aquestes dades i la seva reutilització permetrà generar gran beneficis” com “identificar quins són els grups de risc poblacionals amb major precisió” la qual cosa pot ser “una eina útil per al sector assegurador, ja que podrà ajustar les seves primes al

(Segeuix a la pàgina 4)

Projecte VISC+

Entre les empreses triades pel Govern per portar a terme el projecte Visc+ destaca IMS Health especialitzada en “captar dades provinents de proveïdors sanitaris que posseeixen històries clíniques” amb l’objectiu de “descobrir els comportaments dels pacients per a la correcta promoció de productes.

La investigadora Latanya Sweeney de la Universitat de Harvard va aconseguir reidentificar un 90,5% dels participants en un estudi genètic fet amb dades anonimitzades.

L’actual director de la divisió sanitària de la consultora PWC era el director de l’AQUAS, l’entitat pública que va contractar PWC per posar en marxa el projecte.

risc dels seus clients i això implica disposar de bases de dades poblacionals amb informació sobre les característiques personals, comportaments, patrons de consum i malalties dels individus”.

Però PWC és conscient que aquestes dades són molt delicades: “les dades generades a l’entorn de la sanitat solen ser dades amb informació personal i privada, fet que dificulta el seu alliberament ja que les dades de salut requereixen generalment el consentiment del subjecte”. Per tot això, l’informe explica que “queda molt per fer ja que la confidencialitat i la protecció de la privacitat semblen posar barreres al moviment d’alliberament de dades de salut”. I conclou: “Però el repte més difícil serà convèncer tots els que actualment es creuen “propietaris de les dades”, en clara referència a les administracions que custodien la informació dels ciutadans. Un dels empresaris col·laboradors del TicSalut, Vicens Yeves ho estableix amb claredat: “Tota la informació relativa als pacients ja està totalment digitalitzada, només falta la voluntat política per

compartir aquesta informació”. El projecte VISC+ és l’expressió d’aquesta voluntat política.

La porta giratòria

El projecte VISC+ sembla fet a mida de les recomanacions de PWC i fa realitat les demandes d’alliberar al sector privat les dades més privades dels ciutadans. El projecte VISC+ el desenvolupa l’Agència d’Avaluació i Qualitat Sanitàries (AQuAS). Aquest organisme de la Generalitat va encarregar a PWC l’assessorament per portar a terme el projecte.

Es dona la circumstància que l’actual director de la divisió sanitària de PWC (la que va elaborar l’informe recomanant l’alliberament de dades) és Joan Guanyabens, qui va arribar al càrrec directament de l’AQuAS, del qual era màxim responsable. Així Guanyabens passa de “propietari de les dades” a treballar per “convèncer a qui es creu propietari de les dades”

Operació en marxa

L’informe de PWC demanant la publicació de dades es va fer pú-

blic l’abril de 2013. Dos mesos després el Govern aprovava el projecte VISC+. L’aprovació arribava després que l’AQUAS fes un “contrast de la idea inicial amb els clients potencials”. Un cop aquests “clients potencials” van haver dit la seva, l’AQUAS va “explicar el projecte als agents claus del Govern”. Aquesta successió de fets ens indica que més que d’una demanda del Govern al sector privat, estem davant un pla del sector privat –clarament descrit per PWC– que després es comunica al Govern. Aquest procés queda totalment en evidència quan mirem el procés de creació del projecte.

Diàleg competitiu?

Normalment, quan una administració pública ha de satisfer una necessitat, el primer que fa es establir quina és la necessitat per després convocar a les empreses del sector privat que poden oferir el producte o servei que necessita l’administració a través d’un concurs públic on les empreses fan les seves ofertes. Però el cas del VISC+ és diferent. Segons el director de l’AQUAS, Josep Mª Argimon: “Les inversions [per portar a terme el projecte VISC+] són difícils de quantificar” i per això es convoca a un ‘diàleg competitiu’ entre empreses del sector per decidir com s’ha de portar a terme el projecte”. El “diàleg competitiu” és una eina de contractació utilitzada quan l’administració té una necessitat concreta però no pot

establir per si mateixa de quina manera ha de satisfer-la. Quina és la necessitat concreta en aquest cas? Els promotors del VISC+ presenten dues necessitats: el tractament de dades per gestionar millor el sistema públic i la “generació de productes i serveis” per a les empreses. Amb aquests dos objectius l’AQUAS convoca a nou empreses a un “diàleg competitiu” per dissenyar i posar en marxa el VISC+. Qui va recomanar a l’AQUAS fer servir els ‘diàlegs competitius’ per fer la contractació va ser PWC. Quina és llavors la “necessitat” del Govern per impulsar el projecte VISC+, més enllà de les vaguetats de “millora del servei” i “sostenibilitat del sistema”?

La indústria al front del vaixell

En el plec de condicions fet per l’AQUAS a instàncies de PWC s’explica que l’objectiu és centralitzar les dades mèdiques del sistema públic per “millorar la qualitat, la seguretat i la sostenibilitat del sistema sanitari”. Però adverteix: “No tenim diners” i per això “necessitem al sector privat” per fer front als 25 milions d’euros que es calcula que pot costar la operació. Com és comprensible, una inversió d’aquesta envergadura no es fa si no hi ha una perspectiva de retorn clara. Per això, l’AQUAS estableix que el VISC+ ha de contemplar “la creació d’un catàleg de serveis”. Uns serveis que el VISC+ vol posar a la venda al sector privat internacional, com explica Argimon: “Els reptes del projecte VISC+ són disposar d’un catàleg de serveis orientat a les necessitats del mercat, tenir la capacitat de promoure la demanda i atreure clients i trobar un *partner* solvent amb capacitat de comercialització a nivell internacional amb un pla de negoci creïble”. És a dir: algú capaç de construir un negoci basat en les dades dels ciutadans.

Les empreses

Si mirem les 9 empreses seleccionades per participar en els “diàlegs competitius” és fàcil imaginar el tipus de “serveis” que poden requerir. Destaca l’empresa IMS Health especialitzada en “captar dades de pacients provinents de proveïdors de serveis sanitaris que tenen històries clíniques i documentació sanitària”. El negoci d’IMS Health és “transformar les dades en informació útil per mesurar el mercat, descobrir els comportaments dels pacients i els metges, ajudar a identificar el pacient correcte per fer la co-

rrecta promoció de productes”. Per fer-ho “IMS Health treballa amb informació de registres de pacients de proveïdors sanitaris, companyies farmacèutiques i governs”. IMS Health –implicada en diversos escàndols arreu del món pel seu ús de dades sanitàries (veure requadre)– té entre els seus clients a gairebé totes les companyies farmacèutiques del món. Segons una investigació d’Open Secrets IMS Health va dedicar, només als EEUU, prop de 3 milions de dòlars per fer lobby als membres del Senat i a entitats reguladores de privacitat de dades. La resta de les empreses que dissenyen el Projecte VISC+ són les consultores PWC, Deloitte (amb gran presència d’ex alts càrrecs públics, com David Madí o Jordi Sevilla), Atos, Everis i McKinsey. Trobem també a les tecnològiques Accenture, T-Systems, HP i ECISA, filial d’El Corte Inglés.

Què faran amb les dades?

Un cop hem vist la gènesis del Projecte VISC+ i els interessos que hi intervenen, caldrà seguir amb molt atenció què passarà amb les nostres dades mèdiques. A la pàgina següent fem un repàs a diverses qüestions tècniques que intervenen en aquest procés. També fem una mirada a la forta polèmica que va provocar un projecte similar al VISC+ que es va intentar imposar al Regne Unit. Per últim, fem una mirada a la trajectòria de les empreses implicades en el projecte, per tal de veure l’ecosistema en el qual es mouran les nostres dades més íntimes si aquest projecte segueix endavant. La idea és donar claus per obrir un debat que a Catalunya està passant desapercbut, entre d’altres coses, per la poca informació amb què es desenvolupa aquest projecte a casa nostra. L’article d’Isabel Vallet hauria de ser el primer esglaió d’un debat molt obert i molt profund. El tema ho mereix. El Govern està a punt de posar a la venda les dades mèdiques de 7 milions de persones a Catalunya.

EMAIL

Des de la seva publicació a Internet aquest reportatge ha generat moltes preguntes, comentaris i demandes de més informació. Per a qualsevol consulta hem habilitat el següent correu: projectevisc@gmail.com

TOTES LES FONTS UTILITZADES

La investigació per fer aquest reportatge s’ha fet entre els dies 7 i 16 de setembre. Les fonts utilitzades es poden consultar a <http://tinyurl.com/kjbkbsd> o capturant el codi QR:

Qui veurà les meves dades i què podrà fer?

Un dels objectius del Projecte VISC+ és generar negoci a partir de les dades dels usuaris del servei públic de salut. Això obre interrogants enormes sobre l'ús que es donarà a aquestes dades. A Anglaterra aquest tema ha generat una forta polèmica. A Catalunya el silenci i l'opacitat són enormes.

· A.D.F.P.

La inversió que hauran de fer les empreses que col·laboren amb el Govern per desenvolupar el Projecte VISC+ està al voltant dels 25 milions d'euros. Això vol dir que les expectatives de negoci han de ser molt elevades per justificar una inversió d'aquesta magnitud. Donat que tot el negoci es basa en les dades mèdiques dels ciutadans, la primera pregunta és: "poden fer-ho això amb les meves dades?"

En aquest sentit, la llei reconeix el dret a "la confidencialitat de tota informació relacionada amb la seva estada a institucions sanitàries públiques".

Davant d'aquest fet, els impulsors del Projecte VISC+ asseguren que la intimitat dels pacients "està protegida" ja que les dades estaran "anonimitzades". Però l'Agència de Protecció de Dades de Catalunya no ho té tan clar. (Veure plana següent)

L'anonimització és la capacitat de fer servir les dades dels individus sense que aquests puguin ser identificats. Així, les dades utilitzades pels investigadors contenen les dades mèdiques de moltes persones però no tenen ni els noms, ni els números d'identificació, ni les adreces. A més, els impulsors del Projecte VISC+ parlen –encara que de manera molt imprecisa–

d'un "codi ètic" que hauria de regular la cessió de dades a empreses i indústries. Però el tema és més complex.

A principis d'aquest any el govern de David Cameron va haver d'afrontar una enorme polèmica quan el servei nacional de salut anglès (NHS) va intentar posar en marxa un projecte similar a VISC+. Fruit d'aquell debat, van quedar clares algunes coses a tenir en compte.

En primer lloc, efectivament existeixen processos d'anonimització de les dades, però existeix també la desanonimització, un procés que, mitjançant diverses tècniques informàtiques pot crear informació fins poder reidentificar les persones i relacionar-les amb la seva informació mèdica personal. Una possibilitat real que fins i tot va acabar sent reconeguda pel directiu de l'NHS, Mark Davies, qui va admetre que, efectivament hi ha un "petit risc" que els pacients siguin identificats ja que les companyies d'assegurances, els hospitals privats i les companyies farmacèutiques podien crear les dades del NHS amb les seves pròpies: "Es pot reidentificar la gent si tens moltes dades. Això dependrà de com utilitzin les dades un cop les tinguin".

En aquest sentit el sistema anglès té des del principi un observatori

de privacitat on participen diverses associacions independents que vigilen qui té accés a les dades i en quines condicions. Malgrat això, les crítiques han estat enormes. La periodista Asher Wolf, especialista en tecnologia, advertia a un article publicat a la revista *Wired*: "El punt central del problema és que no tenim capacitat de saber amb exactitud qui té les nostres dades i per a què les fa servir i encara que l'NHS faci signar contractes a les empreses que compren dades no hi ha una manera real de que l'NHS pugui saber si un comprador aplica tècniques de desanonimització. Com podria saber-ho?"

Phil Booth, membre de l'associació de pacients MedConfidential posa el dit a la nafra i sembla descriure el projecte VISC+ sense conèixer-lo: "Els responsables volen que creguem que l'objectiu és millorar el sistema i la recerca, però els usos purament comercials no paren de créixer".

La revista científica *Nature* va publicar un dur editorial criticant com el govern anglès "falla a l'hora d'informar sobre l'amenaça real i les possibles conseqüències del programa" i assenyala que el problema és que el govern no va facilitar als ciutadans l'opció de no participar en el programa. En el cas del projecte VISC+ cap dels

documents publicats pel govern o pels impulsors del projecte recull cap mena de menció sobre la possibilitat dels ciutadans de no donar consentiment a què les seves dades siguin venudes. El que sí trobem, al plec de condicions dels "diàlegs competitiu" és la demanda a les empreses adjudicatàries de "disposar d'una gran capacitat de promoció per a donar a conèixer les bondats d'aquesta iniciativa". I aquí entren els mitjans de comunicació, els tertulians i tot l'entramat mediàtic per aconseguir l'acceptació de la ciutadania: "Es valorarà l'ús de mitjans de comunicació" i la capacitat "per involucrar personalitats rellevants per als objectius del projecte". El document, però, no fa cap referència a la necessitat d'explicar els riscos a la població. I els riscos no són només teòrics o residuals. L'investigadora Latanya Sweeney de la Universitat de Harvard va aconseguir reidentificar un 90,5% dels participants en un projecte d'investigació genòmica. En base a aquesta experiència Sweeney va desenvolupar un sistema que permet identificar al 87% de la població dels Estats Units només sabent la seva data de naixement, el seu gènere i el seu codi postal.

Els estudis de Sweeney han deixat clar que l'anonimització que es

pot aconseguir amb mitjans tècnics mai és totalment segura i insisteix en què tota publicació de dades ha d'estar acompanyada de mesures complementàries, com l'elaboració d'entorns contractuals, el seguiment per part dels amos de la informació i "lleis i polítiques molt clares".

En aquest sentit, el Projecte VISC+ presenta una total manca de concreció a l'hora d'explicar quines polítiques i lleis regiran un canvi tan enorme en el tractament de les dades més sensibles dels ciutadans. Tot i que el projecte ja està pràcticament enllestit, no es coneixen modificacions legals, no hi ha hagut debat públic i les oportunitats de participació social han estat nul·les. Així, mentre les empreses han participat des del principi, modelant i dissenyant el projecte, els ciutadans i els professionals de la sanitat han estat totalment ignorats en tot el procés. Per tot això, amb la informació disponible, és difícil saber qui veurà les dades, per a què es faran servir i, sobretot, quin control tindrem els ciutadans sobre el seu ús.

Durant l'elaboració d'aquesta informació hem intentat posar-nos en contacte amb els responsables del projecte VISC+ i dels CatSalut però ha estat impossible parlar amb cap d'ells.

Les empreses al voltant de les nostres dades

El procediment del "diàleg competitiu" triat pel Govern per portar a terme el Projecte VISC+ fa que les empreses juguin un paper fonamental no només com a proveïdores sinó com desenvolupadores del sistema que permetrà vendre les dades mèdiques.

PwC i Deloitte participen al projecte VISC+ i són dos de les quatre consultores més grans del món. Els seus informes i "recomanacions" tenen una enorme influència en molts governs a l'hora de prendre decisions i es caracteritzen per una postura política i econòmica totalment favorable als interessos de la banca i les multinacionals. Una influència que mantenen malgrat els enor-

mes riscos que han protagonitzat. PwC auditava les empreses de Diaz Ferran i no va saber veure el que finalment va ser un forat de 552M€. Deloitte va participar en la sortida a borsa de Bankia que va acabar amb milions d'euros perduts i la ruïna de milers de persones atrapades per les preferents. Les investigacions posteriors han detectat "infraccions molt greus" als treballs de Deloitte. Són només 2 exemples entre molts. Com molts són els casos de portes giratòries entre els càrrecs públics i PwC i Deloitte: Jaume Matas (PP); Joaquim Triadú i David Madí, Ramon Bonastre (CiU); i Jordi Sevilla (PSOE). Com hem vist, a PwC trobem a Joan Guanyabens, que va passar de l'AQUAS al PwC que assessora a l'AQUAS.

Aquesta empresa és una de les 5 més importants al seu sector a nivell mundial i fonamenta el seu negoci en la venda de dades mèdiques a la indústria farmacèutica. Disposa de les dades de 400 milions de pacients la qual cosa li permet "tenir accés als pacients correctes". IMS Health s'ha vist implicada en diversos escàndols en relació a la seguretat de les dades en venda. Al 2013 a Alemanya el setmanari *Der Spiegel* va informar de l'extracció de dades de les receptes electròniques.

Un fet que va ser qualificat per Thilo Weichert –del Centre Independent per a la Protecció de la Privacitat– com "un dels més greus escàndols des de la post-

guerra". El ministre de sanitat alemany Daniel Bahr va demanar una investigació a la vegada que l'escàndol es traslladava a la veïna Àustria on es va descobrir que IMS Health comprava informació a una xarxa de 350 metges. Una de les majors preocupacions de la companyia –explica el seu fulletó de sortida a borsa– són les lleis de protecció de dades dels estats. Per això, amb la intenció de pressionar el marc regulador, IMS Health ha invertit als últims 10 anys prop de 3 milions de dòlars per finançar grups de pressió als Estats Units. A Europa IMS Health és molt actiu a l'àmbit de la legislació de privacitat i manté equips que monitoritzen els moviments legislatius i emeten informes i peticions al Parlament.

Wellpoint és una companyia asseguradora nord-americana que tant als documents de la Fundació TicSalut com a l'informe sobre sanitat de PwC es posa com a referent pel que fa al negoci de les dades sanitàries. El problema és que l'historial de Wellpoint en aquest àmbit està lluny de ser exemplar. L'any 2013 Wellpoint va haver de pagar al Departament de Salut dels Estats Units una multa de 1,7 milions de dòlars per haver permès l'exposició de les històries clíniques de més de 600.000 persones. No era la primera vegada. Al 2011 Wellpoint va ser multat amb 100.000 dòlars per haver deixat exposada la informació mèdica de 32.000 pacients.

“El projecte VISC+ és un cavall de Troia de la privatització”

Àngels M. Castells · Economista

“Ens hem de negar a que venguin les nostres dades. Ens hem d'organitzar”

Isabel Vallet · Diputada CUP

“El guany del projecte VISC+ l'obtindran les empreses”

Teresa Forcades · Metgessa

Els Tractats TTIP i TISA que ara ens amenacen des del costat fosc de la globalització són molt més la concreció de la “corporatocràcia” que ja està governant el món. De la mateixa manera que per justificar aquests tractats es teoritzen uns falsos “avantatges competitius” dels països, es juga avui al VISC + amb “diàlegs competitius” entre empreses disposades a saquejar allò públic. Pensen els estults que esmentar la paraula “competitivitat” ennobleix i justifica qualsevol acte de pirateria, quan la reflexió honesta ens condueix a denunciar la nuesa del rei, o el que és el mateix, que la “sana competència” no existeix, i la “competitivitat” és la variant del nostre temps d'un monstre nascut d'alimentar en una societat en descomposició els més baixos instints, els prejudicis malthusians i la descarnada llei de la selva.

I un altre engany del VISC + (encara que no és ni de bon tros l'últim): “disposar de les dades de les històries clíniques afavorirà la investigació i millorarà les condicions de salut”. Si és així, per què la nostra joventut investigadora millor preparada ha de seguir buscant laboratoris i universitats on poder seguir signant i desenvolupar les seves capacitats lluny de Wert i d'aquesta Espanya voluntàriament descerebrada?

La resposta és fàcil: perquè menteixen quan prometen que les seves maniobres impliquen beneficis per a la majoria. No, Tractats els TTIP / TISA, VISC + i altres cavalls de Troia d'aquesta globalització en el costat fosc no milloren les vides de la majoria de les persones.

Per nosaltres la venda de l'historial sanitari no és una operació aïllada, forma part d'una estratègia de privatització. La promoció de l'entrada de capital privat en la sanitat pública, o la privatització per segments, l'ha dissenyada en tres informes successius la consultora PricewaterhouseCoopers (PWC) i s'ha anat aplicant, amb més o menys èxit, pel Departament de Salut. L'any 2013 un tercer informe de PWC ens advertia de la necessitat de fer negoci amb les bases de dades clíniques sense “restriccions per a certs usos com el comercial”.

Una vegada que projecte VISC+ entri en vigor no sabrem per fer què s'usaran les nostres dades. No sabrem si les asseguradores les usaran per fer estudis per apujar primes de risc. No sabem si les farmacèutiques les usaran per analitzar si produir un determinat medicament és o no rentable. No sabem si les empreses de recursos humans les usaran per determinar factors i perfils en base a informacions confidencials sobre salut mental, o hàbits de consum d'alcohol o tabac. Vendre informació essencial per planificar i millorar la nostra salut és descapitalització. Facilitar informació perquè la sanitat privada competeixi amb la sanitat pública és descapitalització. Renunciar a les tasques de promoció de la salut a favor de les empreses farmacèutiques o asseguradores que persegueixen l'ànim de lucre és descapitalització.

No podem deixar que aquesta descapitalització segueixi, ens hem de negar a que venguin les nostres dades, ens hem de negar a que ens robin el dret a una sanitat pública i per fer això ens hem d'organitzar.

A *Le Monde Diplomatique en Español* d'aquest mes (setembre 2014), hi ha un magnífic article de l'investigador Raoul Marc Jennar titulat 'Acuerdos de libre comercio en todas direcciones: Cincuenta Estados negocian en secreto la liberalización de servicios'. L'autor denuncia que en aquests moments a l'ambaixada australiana de Ginebra s'estan reunint els cinquanta països que representen el 70% dels intercanvis mundials de serveis per negociar l'Acord sobre Comerç de Serveis (ACS o TISA en anglès) que voldrien implementar de forma immediata al 2015. Crec que el projecte VISC+ se situa en aquest context d'atac frontal a nivell mundial contra la concepció no-mercantilista de la societat. La noció que les persones no som mercaderies i que les normes que regulen la nostra convivència han de reflectir la nostra dignitat, respectar-la, protegir-la i potencia-la és per a la concepció neoliberal de la societat un absurd passat de moda, un impediment ridícul al progrés. Un impediment al progrés ... de qui?, ens hem de preguntar. Qui n'obtindrà un guany, del projecte VISC+? Està clar que per presentar-lo a la societat cal afirmar que 'la societat', en aquest cas els usuaris del servei català de salut, en traurem un benefici perquè les empreses privades que compraran les nostres dades ens oferiran a canvi millors prestacions. En realitat, aquest benefici comporta la privatització dels serveis de salut i implica excloure i deixar sense cap tipus de cobertura sanitària a tothom que no pugui pagar, com passa als EEUU. La mercantilització de les persones és incompatible amb la democràcia. No a la mercantilització de les dades dels pacients que suposa el projecte VISC+.

NOTA: Hem volgut donar veu als defensors del projecte VISC+ però s'han negat a donar la seva versió.

Agència de Protecció de dades: “Es podran identificar persones”

En tots els documents elaborats pels impulsors del Projecte Visc+ es fa referència a la seguretat a l'hora de tractar les dades dels ciutadans. S'informa també que el projecte ha estat “presentat” a l'Agència Catalana de Protecció de Dades (APDCAT).

Però del que no informen ni la Conselleria de Salut ni l'AQuAS és del resultat de l'informe de la màxima autoritat catalana de protecció de dades.

El projecte va ser presentat a l'APDCAT al primer trimestre de 2013. Després de mesos d'estudi, els experts d'aquesta entitat van emetre un informe on s'analitza la informació presentada. El resultat és preocupant.

Manca de concreció

Pel que fa al “model de seguretat, disponibilitat i ús de les dades” l'informe destaca que “no és possible validar un determinat model de seguretat atesa la manca de concreció de diferents aspec-

tes relacionats amb la seguretat”. En aquest sentit l'APDCAT afirma que “no s'ha disposat d'una memòria global que descriu d'una manera detallada les necessitats, les alternatives disponibles i les característiques i els beneficis de l'opció escollida” i assenyala que part de la documentació aportada “no resulta clara quina naturalesa té”.

Per això l'APDCAT diu que “ateses les fortes implicacions per a la privacitat de les persones i pels altres drets que es podrien veure afectats en cas d'un tractament inadequat d'una informació tan sensible com la que s'inclou en el projecte, seria recomanable disposar d'una avaluació de l'impacte sobre la privacitat que pot tenir aquesta iniciativa”. És a dir, que malgrat la insistència dels promotors a l'hora de parlar de “seguretat”, sembla que no han tingut massa cura d'aquests aspectes.

Pel que fa al tipus de dades que

es cediran l'APDCAT conclou que el Projecte Visc+ “no concreta quines seran aquestes dades ni els criteris i els procediments que es seguiran per decidir quines dades hauran d'estar accessibles en obert”.

Pel que fa a qui tindrà accés a les dades “no s'explicita si els clients finals podrien rebre i tractar informació anonimitzada o dades personal no anonimitzades”.

Què faran amb les dades?

L'APDCAT “constata que les referències a les finalitats del projecte no sempre coincideixen en els diferents apartats de la documentació aportada” i apunta a què “resulten confuses algunes de les previsions de la documentació aportada, en el sentit que no queda clar si el tractament de dades personals del Projecte Visc+ ha de tenir per finalitat la ‘recerca mèdica’ o si es pot produir un tractament i cessió als ‘clients finals’ per la pràctica totalitat de les fina-

Dictamen de l'Agència de Protecció de Dades de Catalunya sobre el Projecte Visc+:

> Manca concreció en la seguretat

> No hi ha un estudi de beneficis

> No es concreta quines dades es donaran al sector privat

litats (...) Tampoc no queda clara quina és la finalitat d'avaluació a què fan referència alguns dels documents aportats”.

Finalment, l'APDCAT recalca “que es troba a faltar, en el conjunt de documentació aportada, una connexió clara entre “client final”, la finalitat a complir, la concreció de la informació a què podria tenir accés, i si aquesta informació ha de ser anonimitzada o pot comportar cessió de dades personals”. En definitiva, i a tenir de l'informe de l'APDCAT, els responsables del projecte ofereixen moltes llacunes a l'hora de tenir cura de les dades dels pacients. Un fet que contrasta amb la seva suposada experiència i diligència.

Finalment, el menys tranquil·litzant de tot, l'APDCAT afirma que “la possibilitat que la combinació d'aquesta informació amb informacions obtingudes d'altres fonts pugui acabar fent identificables persones no es pot descartar”.

EN UN PAÍS NORMAL EL PODER TÉ POR DE LA PREMSA.

Per una premsa lliure, i independent, sense subvencions, sense publicitat institucional i sense 'regals' dels bancs.

LA VANGUARDIA "la Caixa"			
EL PAÍS Santander			
ABC BBVA			
el Periódico "la Caixa"			
LA RAZÓN Sabadell			
EL MUNDO Unipol			

TRANSPARÈNCIA

Tots els mecenes, subscriptors i lectors poden accedir a tota la informació econòmica de la nostra revista: nòmimes, factures, moviments bancaris i totes les despeses detallades. Euro a euro. Per consultar aquesta informació pots visitar www.cafèamblllet.com o descarregar-la directament amb aquest codi:

INDEPENDÈNCIA

La revista cafèamblllet no accepta publicitat institucional, ni de bancs, ni de partits ni d'empreses de l'IBEX o relacionades. Tampoc acceptem subvencions públiques de cap administració. L'objectiu és mantenir la independència del projecte davant pressions polítiques i econòmiques. Per això, la implicació dels lectors és fonamental per seguir publicant allò que tants volen lluny de la mirada dels ciutadans.

Si tens qualsevol dubte sobre el projecte, pots escriure'ns un correu electrònic a:

cafeambllletcatalunya@gmail.com

o enviar-nos un missatge al telèfon

686 99 11 37

Marta Sibina i Camps
Albano Dante Fachin

Impulsors de l'Associació cafèamblllet

Volem finançar una tirada mensual de 125.000 exemplars per explicar el que amaguen els mitjans de la banca. Els repartirem a cada bar, a cada tren, a cada escola, a cada perruqueria, a cada fàbrica...

ENS AJUDES?

Necessitem 25.000€ per poder produir i imprimir 500.000 exemplars al llarg dels propers quatre mesos. Per cada euro aportat podem imprimir i repartir 35 exemplars. I si vols, t'enviem un exemplar a casa teva.

Entra al nostre web www.cafeamblllet.com i participa a la campanya a www.verkami.com

cafèamblllet.com

verkami

Un estiu més, arriba el crèdit extraordinari milionari per al Ministeri de Defensa

El Govern ha aprovat una injecció de 914 milions · Se sumen als 592 que ha gastat de més el Ministeri · Cada estiu s'aprova un Reial Decret Llei amb un crèdit extraordinari per al pagament d'armament ja compromès.

El BOE del 2 d'agost recollia un Reial Decret Llei que concedeix dos crèdits extraordinaris al Ministeri de Defensa que sumen uns 914 milions d'euros. Aquest tipus de normes, que s'haurien de limitar a assumptes d'urgència (ja que esquiven el tràmit parlamentari complet), són ja una tradició de les vacances d'estiu. Com els indults per Setmana Santa, el Govern ha aprovat un Reial Decret Llei per concedir crèdits extraordinaris a aquest ministeri en els últims tres estius. El de 2012, aprovat al setembre, va ser el més quantitatiu: 1.783 milions. El de 2013, aprovat a finals de juliol, va ser de 877 milions.

El crèdit aprovat enguany té dues partides: despeses relatives a ensinistrament i allistament de la Força Conjunta, de 30 milions

i mig; i pagament d'obligacions corresponents a programes especials d'armament, de 866.600.000. Aquesta justificació –la dels pagaments pendents per a material avançat– és la que s'ha donat de forma idèntica a l'aprovació dels reials decrets de cada any, tot i que es tracta de partides que s'arrossegueu des de fa diversos exercicis i que, encara així, no s'inclouen en els pressupostos inicials.

Així, gràcies a aquests crèdits extraordinaris i altres ampliacions del pressupost que no es justifiquen amb detall, la despesa efectiva del Ministeri de Defensa poc té a veure amb el que es pressuposta.

el **BOE** nuestro de cada día
elboenuestrodecadadia.com

2012

Al 2012 es van pressupostar 6.316 milions i se'n van gastar més de 9.000, amb la qual cosa el cost va ser superior al de 2011 en plena onada de retallades.

2013

Al 2013 es van pressupostar 5.900 milions i se'n van gastar 7.860, un augment de prop de dos mil milions.

2014

2014 es va iniciar amb un pressupost de 5.745 milions. A juny de 2014, aquests comptes han crescut 592 milions, als que cal sumar el crèdit extraordinari publicat ara al BOE. En total, i a quatre mesos d'acabar l'any, sumen més de 7.250 milions d'euros.

MINISTERIO DE DEFENSA

Boi Ruiz: El conseller 'solidari'

El pas del conseller de salut per Catalunya Ràdio deixa clar que tenim un problema amb la sanitat pública però també amb els mitjans públics

Ni una sola pregunta sobre corrupció. Ni una sola pregunta sobre les retallades. Ni una pregunta sobre l'escàndol Innova i els seus 70 imputats, entre ells l'expresident de l'ICS... El pas de Boi Ruiz per Catalunya Ràdio va ser un passeig on el conseller va tenir via lliure per fer propaganda de la seva gestió amb l'inestimable ajuda de la periodista Sílvia Còppulo.

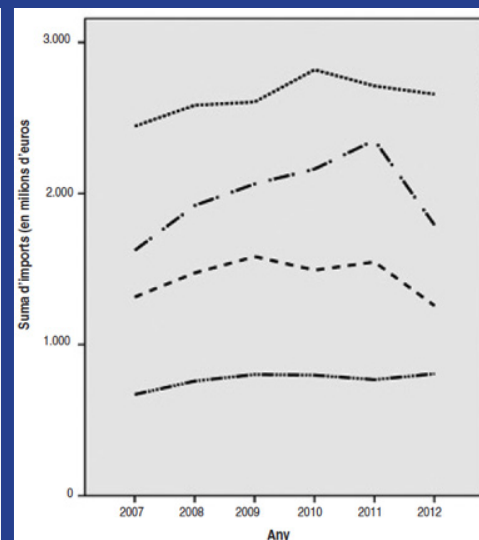
En un estiu marcat per les protestes de ciutadans i treballadors, per les ocupacions de plantes i per unes llistes d'espera que no paren de créixer, l'entrevista va ser d'una placidesa i companyonia conseller-periodista vergonyant.

Per acabar, el moment culminant del pas de Boi Ruiz per la ràdio pública, va ser quan la periodista, entre bromes i riures, va remullar el conseller Boi Ruiz "en recolzament de la investigació de l'ELA".

Per descomptat ni una paraula tampoc sobre les retallades que afecten la investigació als hospitals catalans. Una entrevista que deixa clar que, al problema de la sanitat pública, hem d'afegir-li el problema dels mitjans de comunicació públics.

...que enriqueix les empreses

El Grup de Recerca en Desigualtats en la Salut (GREDS) de la UPF demostra l'impacte de les retallades.

Tipus d'entitat
 --- ICS (Contracte-programa)
 - - - Entitats públiques
 - - - Entitats benèfiques
 - - - Empreses privades

Evolució del pressupost del CatSalut segons la partida pressupostària (2005-2014).

Font: lleis de pressupostos de la Generalitat 2005-2014. (Altres: compra d'altres béns i serveis, despeses de personal, altres despeses de capital, farmàcia, etc.) (elaboració pròpia)

El conseller Boi Ruiz nega allà on pot que la sanitat catalana s'estigui privatitzant. Però la realitat és tossuda. El passat 17 de setembre es va presentar el llibre "Com comercien amb la teva salut", resultat d'un anàlisi científic de l'evolució del sistema sanitari català en els últims anys. Els autors –del Grup de Recerca en Desigualtats en la Salut de la UPF– demostren amb dades allò que el Govern intenta negar. Un exemple incontestable és el que es descriu al gràfic que reproduïm, on es pot veure com el Govern retalla els diners per finançar els hospitals públics a la vegada que augmenta la quantitat de diners que destina a pagar serveis als hospitals privats.

Com comercien amb la teva salut. Privatització i mercantilització de la sanitat a Catalunya. Ana Martínez (coord.), Gemma Tarafa (dir. científic), Joan Benach (dir. científic), Montse Vergara (coord.) Asaco, 24 (Ed. Icària) ISBN: 9788498885965

Any Publicació: 2014 · Pàgines: 104
PVP: 8,5 €

Com pot ser que jo no conegués aquesta història que va passar una nit de 2006 a Barcelona?

La matinada del 4 de febrer de 2006 Patricia Heras va caure de la seva bicicleta i va anar al servei d'urgències de l'Hospital del Mar. Allà, mentre esperava a ser atesa va començar un malson de tortures, presó i suïcidi.

· ALBANO DANTE FACHIN POZZI

La història va passar a Barcelona una nit de febrer de l'any 2006 però jo no la vaig conèixer fins que fa unes nits me la van explicar a casa meva.

Al llarg de dues hores i vuit minuts vaig escoltar en silenci, gairebé sense respirar, la història de Patricia Heras, una noia de 32 anys que va sortir a fer una volta en bicicleta per Barcelona i que va acabar a la presó i, més tard, saltant per una finestra d'un setè pis.

Caure de la bici

Patricia Heras havia arribat a Barcelona feia pocs mesos, procedent de Madrid, la seva ciutat natal.

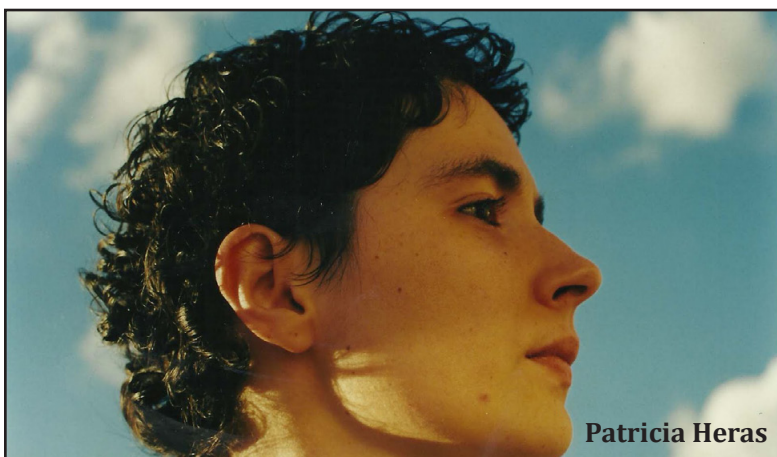
La nit del 4 de febrer de 2006 ella i un amic van sortir de festa. Hores més tard, tornant a casa en bicicleta, Patricia i el seu amic van patir un petit accident. Ell es va fer un cop al cap i ella unes quantes rascades. Un cotxe es va parar a ajudar-los i van decidir trucar una ambulància que els va portar a l'Hospital del Mar. I allà comença una de les històries més increïbles que he sentit en anys. Una història que m'avergonyeix no haver conegut fins el 21 de setembre de 2014 quan, al sofà de casa, vaig veure el documental *Ciutat Morta*. Dues hores i vuit minuts.

Caure a un forat negre

Mentre atenien al seu company, Patricia Heras s'estava a la sala d'espera d'urgències. Una sala d'espera que estava especialment moguda aquella nit. Poques hores abans, al centre de Barcelona, un agent de la Guàrdia Urbana va resultar ferit de gravetat en el transcurs d'una intervenció que va acabar amb 9 detinguts, alguns d'ells, ferits en estranyes circumstàncies. Mentre els metges atenien els ferits, membres de la Guàrdia Urbana van veure Patricia asseguda, esperant que l'atenguessin. I la van detenir a ella també.

Per què? La intervenció de la Guàrdia Urbana havia tingut lloc a un antic teatre ocupat del carrer Sant Pere Més Baix. Els detinguts responien a allò que els mitjans de comunicació anomenen "estètica okupa".

La Patricia no havia posat els peus en aquell teatre mai, ni formava part del "col·lectiu okupa". Es-

Patricia Heras

Després d'anys de silenci, la història cada cop corre més per la ciutat. Els seus responsables deuen estar molt i molt preocupats.

tudiava filologia a la Universitat de Barcelona i poc abans de la seva detenció és va fer un tallat de cabell "com Cindy Lauper", dibuixant una mena de tauler d'escacs al cap. Aquell tallat de cabell i una indumentària "antisistema" segons la policia, van fer que Patricia acabés relacionada amb els fets que havien tingut lloc hores abans i condemnada a 3 anys de presó. L'abril de 2011, durant un permís penitenciari, Patricia Heras no va aguantar la pressió i es va llençar per la finestra del setè pis on vivia.

Ciutat Morta

Al llarg dels seus 128 minuts de durada el documental *Ciutat Morta* ens explica amb tot detall la història de Patricia Heras i dels altres joves detinguts i condemnats en un procés policial, mediàtic, polític i judicial esfereïdor. Una història que sembla una fosca pel·lícula de Hollywood però que va passar a Barcelona.

I mentre mires *Ciutat Morta* no pots parar de preguntar-te: "Com pot ser que jo no sabés res de tot això?"

Com pot ser que jo no sabés que el llavors alcalde de Barcelona, els socialista Joan Clos, va canviar la seva versió dels fets de manera escandalosa, deixant indefensa

Més informació:
ciutatmorta.
wordpress.com

la Patricia i els altres joves detinguts? Com pot ser que jo mai sabés que els nois detinguts –Rodrigo, Alex, Juan, Alfredo– van ser torturats per la policia, tal i com va denunciar Amnistia Internacional? Com pot ser que no tingués ni idea que els testimonis clau per tancar Patricia a la presó van ser dos policies –els agents Víctor Bayona i Bakari Samyang– condemnats per tortures greus? Com pot ser que no sabés de la implicació en tot el cas de Jordi Hereu i de Carles Martí, llavors alts càrrecs socialistes a l'Ajuntament de Barcelona? Com pot ser que no sabés que fins i tot TV3 va alterar els seus arxius després de rebre pressions del consistori? Com pot ser que no conegués tots els detalls d'aquesta història?

Un silenci atrop

Una part de la meua ignorància és fruit d'un enorme muntatge destinat, justament, a que jo –i la resta de la població– no en sabéssim mai res. TV3, *La Vanguardia*, *El País* o *El Periódico* –ara ho sé– van ser peces clau per al triomf de la impunitat.

D'una banda silenci. De l'altra, desinformació al servei dels plans urbanístics de l'ajuntament.

Què té a veure la política urbanística de l'ajuntament amb tot plegat? Aquí està la gran troballa de *Ciutat Morta*. No estem davant un cas aïllat, d'un trist error policial i judicial. Estem davant un muntatge de dimensions enormes on estan implicades les més grans estructures de poder. Un sistema que aquella nit de 2006 va esclafar les vides de Patricia i els altres detinguts.

Però no puc evadir la meua responsabilitat per no haver con-

gut mai aquesta història. Perquè des del mateix dia en que van succeir els fets, centenars de persones es van mobilitzar intentant que tothom sabés el que estava passant. Primer van ser els familiars i amics de les víctimes del muntatge que desmunta *Ciutat Morta*: manifestacions, vagues de fam, actes, xerrades... Per què no vaig veure res? Potser perquè els manifestants portaven rastes? Vaig caure en el parany dels prejudicis? Com vaig fer per no veure aquells joves que es plantaven amb pancartes a les portes de l'ajuntament dient que Patricia Heras havia estat "assassinada per l'Estat"? L'aspecte "antisistema" de Patricia? L'origen sudamericà dels condemnats? Pot haver estat això?

No puc evitar preguntar-m'ho perquè *Ciutat Morta* ens interpel·la a aquest nivell. Fins a quin punt una història terrorífica com aquesta s'hagués pogut produir sense el consens social de sospita davant del que és diferent, del que es pentina i vesteix d'una altra manera? Els mitjans van fer la seva feina... però això ho explica tot? Als grans mitjans hi va haver moltes poques esclatxes, però n'hi va haver: Mònica Terribas, deixant descol·locat Joan Clos en plena entrevista, preguntant-li pel cas malgrat que no estava entre les preguntes guiades. Gregorio Morán, fent valer el seu enorme pes periodístic i publicant el cas a la seva columna... i després el silenci i la manipulació. I el setmanari *La Directa*, fent descobriments increïbles i publicant-los, exercint el paper pel qual va néixer el periodisme.

Mea culpa

Però malgrat tot, no puc evitar pensar que hi ha certa responsabilitat meua. I l'única manera que trobo per intentar arreglar-ho, és escriure això per di-li a tothom que vagi a veure *Ciutat Morta*.

Cal veure aquesta obra perquè sota l'aparença de documental respira un artefacte capaç de canviar el rumb de la història de Barcelona. No exagero. A mesura que *Ciutat Morta* va guanyant premis arreu, quan ens assabentem que l'han projectat al festival de San Sebastián, quan les poques sales que l'han projectat han deixat al públic en estat de xoc. A mesura que va passant tot això, els implicats en l'escàndol de ben segur es comencen a preocupar. Perquè estan veient que el silenci teixit amb mentides, manipulació i silencis està a punt de saltar pels aires.

Ciutat Morta és una bomba que ja ha començat a esclatar al cor d'una Barcelona que si vol viure ha de mirar la realitat a la cara.

La perillositat de *Ciutat Morta* es fa evident quan TV3 i els grans mitjans de Barcelona silencien el triomf de la pel·lícula allà on va. Mentre que el Festival de San Sebastián omple els carrers de la ciutat amb enormes cartells de *Ciutat Morta*, a Catalunya tothom calla. Dependrà de tots nosaltres que aquesta terrible història sigui coneguda. Que la impunitat cessi. El primer pas és veure *Ciutat Morta* i que no quedi ningú que, en el futur pugui dir: "Jo no en sabia res", com jo ho estic dient ara. Potser el segon pas és demanar perdó a aquells que van viure aquest drama davant la indiferència de tants com jo.

Silenci a TV3

Ciutat Morta ens explica els fets del 4F. Però a la vegada està aconseguint demostrar l'enorme bloqueig mediàtic que es viu a Catalunya quan es toquen certs temes. Malgrat els premis, malgrat la repercussió internacional que està tenint la pel·lícula, els mitjans catalans no estan informant. Dos exemples: TV3 no ha dit ni una sola paraula de la participació de *Ciutat Morta* al Festival de Cinema de Doností. A La

Vanguardia, segons l'Observatori Media.cat, es poden trobar 40 entrades sobre el festival. Cap sobre *Ciutat Morta*. Curiós. No cada dia un festival internacional de prestigi omple els carrers amb cartells gegants amb la cara d'un ex-alcalde de Barcelona

elcritic.cat dispara: La Generalitat deu més de 27.000M€ a vint bancs

Després d'un any de preparatius elcritic.cat comença a fer feina. Aquest nou mitjà de comunicació, fundat pels periodistes Sergi Picazo i Roger Palà, inicia el seu camí explicant-nos quant deu la Gene-

ralitat de Catalunya i a qui ho deu. Una informació, fins ara desconeguda, que ens mostra l'estructura d'un deute del qual es parla molt però gairebé sempre amb poca profunditat.

Després de més d'un any de preparatius elcritic.cat ja està en marxa. El passat 16 de setembre aquest nou mitjà de comunicació publicava el seu primer reportatge d'investigació, una bona mostra del "periodisme reposat" que defensen els seus dos fundadors, els periodistes Sergi Picazo i Roger Palà.

"La idea -expliquen els seus responsables- és editar cada setmana un reportatge amb profunditat i apostar per l'slow journalism: menjar poc i païr bé".

El primer reportatge publicat per elcritic.cat sense dubte ens obligarà a fer una bona digestió: "La Generalitat deu més de 27.000 milions d'euros a vint bancs".

A continuació us oferim la primera part d'aquest treball i us convidem a acabar de llegir-lo a elcritic.cat.

"La Generalitat deu més de 27.000 milions d'euros a vint bancs"

Per Roger Palà / Sergi Picazo
elcritic.cat

L'informe que publicarà a l'octubre la Plataforma Auditoria Ciutadana del Deute, que conté dades obtingudes a través de la Candidatura d'Unitat Popular, revela que 20 bancs privats, catalans i internacionals controlen un 52% del deute de Catalunya, és a dir, 27.300 milions d'euros. Segons aquest document, datat a gener de 2014, el rànquing de creditors de la Generalitat l'encapçalen CaixaBank i el BBVA, amb 7.300 i 7.100 milions d'euros pendents de pagament. Els segueixen entitats com ara Bankia (2.239 milions), el Banco Santander (2.107 milions), el francès Crèdit Agricole (1.893 milions) o el belga-espanyol Dexia Sabadell (1.117 milions). Cal tenir en compte que es tracta de dades de gener, i que a finals d'any el deute català amb la banca privada i amb el Fons de Liquiditat Autònoma (FLA) serà encara més alt. La informació permet constatar l'alta depen-

JORDI BORRÀS

dència del deute intern i extern d'una Generalitat amb 847 operacions de crèdit pendents de pagament fins a l'any 2044.

La situació de les arques públiques és, segons el mateix conseller d'Economia, Andreu Mas-Colell, límit. Fins ara, però, el Govern català s'ha negat a explicar a quines entitats es deuen diners i quants se'n deuen. La conselleria, consultada per CRÍTIC, va negar la possibilitat de fer pública aquesta informació tot i l'esforç per la transparència fet per la Generalitat. De fet, la PACD va demanar oficialment a

la Generalitat conèixer aquestes dades, però la Conselleria va rebutjar oferir-les perquè, segons afirmava en una carta del 24 de març passat, "no disposa del consentiment del titular per poder facilitar-les a un tercer".

La informació, finalment obtinguda per la PACD, permet constatar que, com ja era sabut, el principal creditor del Govern català és justament l'Estat espanyol a través de l'Institut de Crèdit Oficial (ICO). Això és així principalment perquè la Generalitat va decidir acollir-se a l'agost de 2012 al Fons de Liquiditat

Autònoma, tot i que també hi ha altres préstecs (dels ministeris d'Educació o d'Indústria) i línies de crèdit. El total del deute de la Generalitat amb l'Estat era al gener d'uns 16.000 milions d'euros, un 31% del deute. Enguany el govern té previst demanar al FLA 6.340 milions d'euros més. El conseller Mas-Colell sempre posa èmfasi en el fet que l'Estat és el principal creditor de Catalunya. Ho va dir explícitament al Parlament ja a l'octubre de 2012: "Si algú es pensa que amb això es posa en evidència la nostra dependència del govern central i del Tesoro li diré que, efectivament, es posa en evidència. És un magnífica raó per la qual hem d'acabar amb aquesta dependència".

Per llegir el reportatge sencer i veure tots els gràfics visita elcritic.cat

elcritic.cat: periodisme reposat

Sergi Picazo, Roger Palà i Joan Vila estrenen elcritic.cat, un mitjà digital on la profunditat i el context són la matèria primera.

En un món comunicatiu on l'última hora, els tuits i les declaracions constants semblen haver-ho impregnat tot, el naixement de elcritic.cat suposa un retorn al periodisme 'a foc lent'. El periodisme que necessita ser treballat, mimat i, sobretot, respectat.

"Creiem en el periodisme incòmode, el que aborda els temes amb profunditat, amb context i amb dades i contrastant les fonts". Així s'explicaven els seus impulsors a la campanya de micro-mecenatge feta per arrencar el projecte. Una campanya que va comptar amb 1.062 mecenes que van confiar en el projecte.

Així, el passat 18 de setembre els impulsors de Crític pre-

sentaven el nou mitjà en societat i el mateix dia publicaven el reportatge que us oferim avui a les planes del cafèamblllet.

"A mi m'agradaria -explica Sergi Picazo- que Crític s'assemblés una miqueta al periodisme valent i provocador que diuen que van fer els periodistes de la generació dels 70 durant la Transició, al d'investigació com el que sembla que facin a "The Newsroom" i que estigui al costat dels que no tenen veu".

Per la seva banda, Roger Palà viu

el procés amb l'emoció de les coses que comencen: "Ens estem llançant a una aventura tan apassionant com incerta. Però si no tenim por -o si en tenim poca o menys de la que seria raonable- és bàsicament gràcies a vosaltes: la gent que ahir va ser al CCCB i especialment els micro-mecenes i subscriptors que han invertit en Crític".

L'aventura ha començat i els resultats del 'periodisme reposat' es comencen a veure. Esteu convidats a descobrir elcritic.cat.

Instituto de Crédito Oficial

15.934M€

7.315M€

BBVA

7.144M€

3.933M€

Bankia

2.240M€

2.107M€

1.893M€

DEXIA

Sabadell

1.157M€

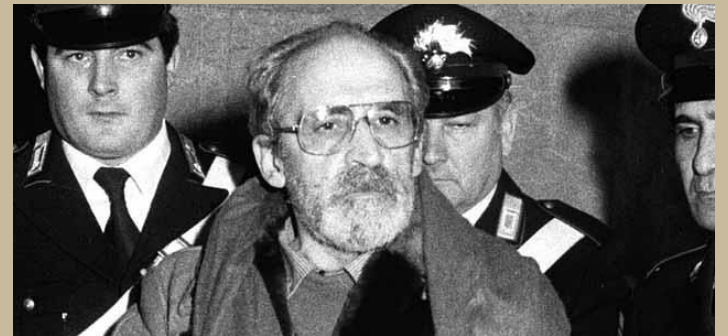
UBS bankinter.

15.934M€

Una lectura crítica
dels mitjans

Un anàlisi de
Mèdia.cat
Observatori crític dels mitjans

Quatre mesos després de la implicació de Gas Natural amb la màfia italiana... Silenci

El 23 de maig passat un tribunal de Palerm, a Sicília, va ordenar la intervenció de quatre filials italianes de Gas Natural per a prevenir "una possible infiltració del crim organitzat" a través d'aquestes. Llavors, la majoria de mitjans va fer-se ressò de la mesura, però malgrat la gravetat dels fets i d'afectar directament una de les principals multinacionals catalanes, la cobertura va limitar-se, en general, a peces de tres o quatre paràgrafs, en general signades per una agència, o a 30 segons d'informatiu en el cas de les televisions. A més, diaris com El Mundo van destacar que "no es tracta d'una operació contra l'empresa", el que, en tot cas era una apreciació de Gas Natural i no una informació judicial. En tots els casos Gas Natural semblava una víctima més que una possible imputada.

Però gairebé quatre mesos després, què n'ha quedat de la investigació que alertava de la possible infiltració de la màfia italiana a gas Natural? Doncs segons els grans mitjans catalans i espanyols, res, ja que no han tornat a publicar cap informació sobre el tema.

El seguiment de mitjans alternatius o de la premsa italiana permet obtenir una altra visió dels fets menys amables amb la multinacional energètica. Segons aquest reportatge al quinzè matí Diagonal, la relació de les empreses gasístiques sicilianes comparades per gas Natural el 2004 es remunten pràcticament a la seva fundació per Ezio Brancato, un càrrec de la Democràcia Cristiana amb estretes vinculacions amb la màfia, relació que va passar -segons investigacions judicials- a la seva dona i filles, una de les quals va mantenir-se com a consellera de l'empresa ja adquirida per Gas Natural fins el 2005. El diari italià La Repubblica cita les conclusions judicials quan publica que "Gas Natural era plenament conscient de l'origen d'aquestes empreses i la seva disponibilitat per part del [cap mafiós] Massimo Ciancimino."

Però a més, aquesta informació ni tan sols és una sorpresa total. Un reportatge publicat a l'agència estatunidenca Bloomberg de 2006 ja relata com la detenció aquell any de l'històric dirigent de la Cosa Nostra, Bernardo Provenzano, aquell mateix any, va permetre confiscar documents que provaven la seva relació amb la venda de Gas Spa a Gas Natural per 116 milions d'euros. Una xifra considerada una quarta part del valor real de l'empresa i que les autoritats italianes sospitaven que amagava una xifra real molt més alta pagada en negre i desviada a paradisos fiscals.

Nota: Aquesta informació ha estat possible gràcies a la col·laboració d'un lector.

Mèdia.cat és un observatori que diàriament publica anàlisis sobre la cobertura de l'actualitat que fan els mitjans. Per llegir més anàlisis captura el codi o vés a media.cat

Soci/patrocinador	Aportació a l'esdeveniment	Deducció fiscal *
Grup Endesa	15.015.181,57	36.282.313,81
Grup Telefónica	10.517.712,26	22.973.131,30
El Corte Inglés, SA	6.000.000,00	13.031.007,24
Grupo Leche Pascual, SA	1.803.036,00	7.604.911,80
SA, DAMM	2.303.036,00	6.195.872,20
Grup Nutrepa	1.803.036,00	5.872.079,50
Toyota España, SLU	9.000.000,00	5.504.505,25
Henkel Ibérica, SA	1.803.036,00	5.275.220,90
Gallina Blanca, SA	1.803.036,00	2.679.385,95
Panrico, SA	1.803.036,00	2.408.538,68
Cobega, SA	1.803.036,00	2.383.161,50
Grup Nestlé	1.803.036,00	1.840.104,90
Générale Location, SA	2.003.036,00	1.417.366,23
Roca Sanitario, SA	1.352.277,00	1.071.414,76
Sociedad General de Aguas de Barcelona, SA	1.503.036,00	755.323,83
Iberia, Líneas Aéreas de España, SA	511.356,99	555.842,57
Indra Sistemas, SA	1.803.036,00	288.763,64
Abertis Infraestructuras, SA	1.803.036,00	281.222,40
Randstad	1.712.907,69	256.936,45
Mediaproducción, SL	1.803.036,00	144.469,44
Total	67.948.903,51	116.821.572,35

Empreses com Telefónica, El Corte Inglés, Toyota o Damm també van acollir-se a beneficis fiscals

Endesa es va estalviar 36 milions en impostos gràcies al Fòrum

Endesa va patrocinar amb 15 milions d'euros la realització del Fòrum Universal de les Cultures de Barcelona l'any 2004. No va ser una aportació a fons perdut: gràcies a aquesta inversió i a la resta d'obres que va executar en el marc del Fòrum, la companyia elèctrica va aconseguir deduccions fiscals en la quota de l'impost de societats per valor de 36 milions d'euros.

Roger Palà / Sergi Picazo
www.elcritic.cat

No és l'únic cas d'una gran corporació que va emprar el Fòrum per estalviar-se impostos. Empreses com Telefónica, El Corte Inglés, Toyota o Damm també van acollir-se a beneficis fiscals gràcies a la seva participació en aquest esdeveniment. Així consta en l'informe realitzat per la Sindicatura de Comptes de la Generalitat sobre la gestió del Fòrum, fet públic dimecres passat. En total, els socis i patrocinadors hi van aportar 68 milions d'euros en concepte de patrocini i se'n van estalviar 116,8 en impostos.

Per tal d'atreure la participació privada al Fòrum, les diferents administracions implicades (la Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament de Barcelona i el Govern espanyol) van impulsar una sèrie de modificacions legals per establir un règim d'incentius fiscals especialment generós amb totes aquelles firmes que apostessin per l'esdeveniment.

Imatge aèria del Fòrum de les Cultures

Aquestes modificacions es van incloure en una llei aprovada pel Congrés espanyol l'any 2000, que preveia bonificacions d'un 15% de l'impost de societats per a les empreses patrocinadores. La companyia més beneficiada per aquestes deduccions va ser Endesa, però n'hi ha d'altres. Segons la Sindicatura de Comptes, Telefónica va donar 10,5 milions a l'esdeveniment i en va deduir 23, El Corte Inglés hi va dedicar

6 milions i se'n va estalviar 13, Toyota n'hi va invertir 9 i en va deduir 5,2, i Damm va invertir-hi 2,3 milions i va aconseguir una deducció de 6,1. En la llista d'empreses beneficiades també s'hi inclouen Leche Pascual, Coca-Cola, Gallina Blanca, Henkel, Indra, Nestlé, Panrico, Agbar, Roca, Iberia o l'empresa de treball temporal Randstad.

Llegeixi el reportatge complet a elcritic.cat

SI LA TEVA EMPRESA:

no desnona, si no ha estat rescatada amb diners públics ni té seus a paradisos fiscals, tenim una bona notícia: pots posar un anunci a la revista amb més exemplars de Catalunya.

ET POTS ANUNCIAR!

Posem a la teva disposició una eina per arribar a centenars de milers de persones arreu de Catalunya. Si vols que t'enviem les nostres tarifes, escriu-nos a cafeambllletcatalunya@gmail.com

Opinions a tenir (MOLT) en compte

Xavier Domènech
Sociòleg, professor a l'UAB i
membre del Procés Constituent

Els tempos històrics no s'adapten a les necessitats polítiques de cada moment. Això és així de cru. Hi ha dues tesis de fons. Una sosté que vivim immersos en una derrota històrica molt forta i de recuperació lenta, que requereix construir xarxes, cooperatives i espais d'autogestió per un nou món que no es fa d'avui per demà. Des d'aquesta posició es pot negar la intervenció institucional o afrontar-la sense cap aspiració de produir un canvi real. L'altra tesi parla de la gran oportunitat històrica i defensa que hem de prendre el poder. Ambdues línies de fons tendeixen a xocar, però no es poden negar l'una a l'altra; i ambdues tenen virtuts i perills.

Entrevista completa
a elcritic.cat:
tinyurl.com/mgu9eeh

Maruja Torres
Periodista

Hi ha revolta contra els llibres de text de la Llei Wert: comunitats autònomes i associacions diuen que no han de ser canviats, que és una despesa inútil. Sentint-ho molt pels editors que es treuen una pasta a cada mutació educativa, em sembla una gran oportunitat no quedar-se amb els llibres de la partida anterior, sinó dipositar el pes de l'ensenyament en els professors. Que prou feina teniu, però no seria bonic arraconar els llibres obligatoris?

Sandra Ezquerria
Professora

El problema és complex i, per tant, la solució també ho ha de ser: si els homes s'impliquessin en similar mesura que les dones en tenir cura d'aquelles persones properes que ho necessitin, avançaríem en dues qüestions: les probabilitats que les dones caiguessin de manera sistemàtica en situacions de desavantatge o discriminació en l'àmbit laboral i el treball de cura passaria a ser distribuït de manera més equitativa en el marc de les llars. Però això no és tot...

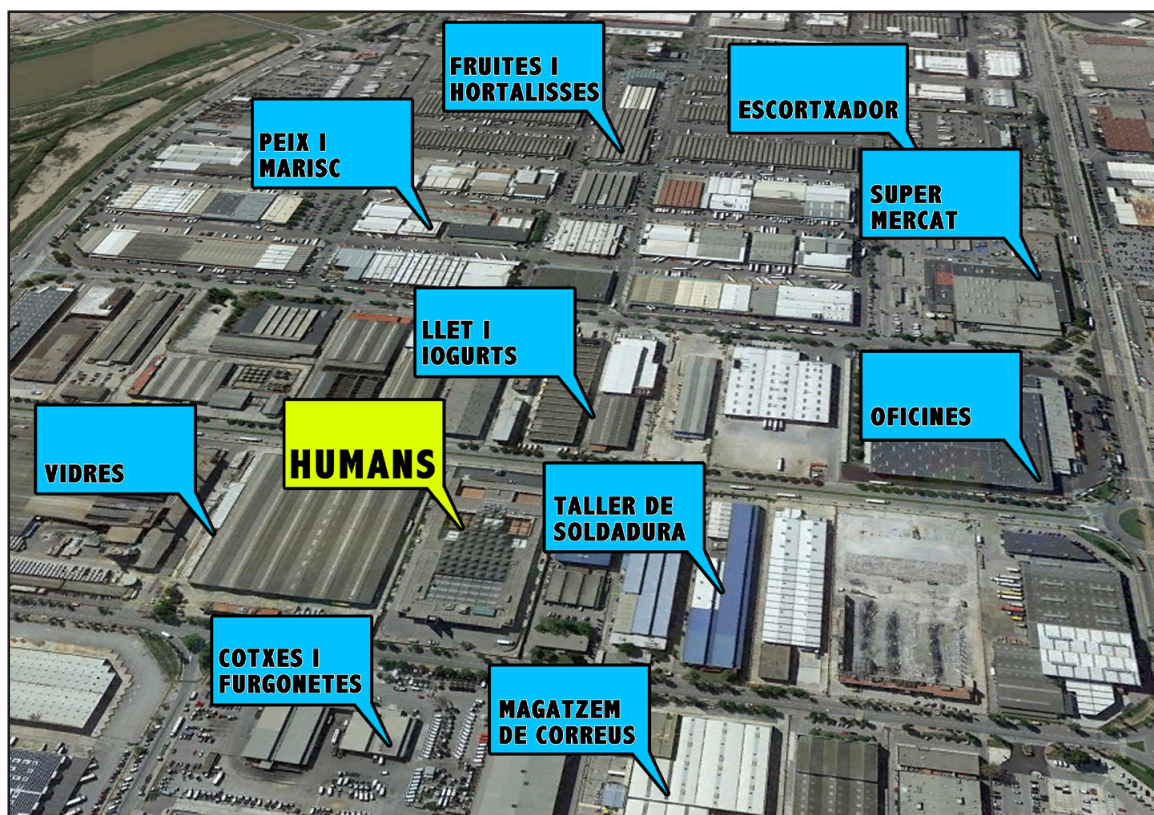
Article complet a
tinyurl.com/mkvborj

Eduardo Garzón
Economista

El ministre d'Hisenda, Cristóbal Montoro, ha venut al Congrés dels Diputats com un èxit les seves mesures per lluitar contra el frau fiscal. Els grans mitjans de comunicació, com a bons vassalls que difonen la veu del seu amo, l'estan ajudant en el seu objectiu. Sí, la nova mesura de Montoro ha obligat a moltes persones a declarar el patrimoni que posseeixen a l'estranger. En total han afluït uns 100.000 milions d'euros. El que no ens diuen és que això difícilment servirà per recaptar diners, perquè la majoria de tots aquests béns ja tributen a l'estranger.

Article complet a
La Marea:
tinyurl.com/kmn2g9u

PORTONOSTRO

Éssers humans emmagatzemats a BCN

A pocs quilòmetres del centre de Barcelona hi ha la Zona Franca, el gran magatzem de Barcelona. Allà hi ha emmagatzemat gran part del menjar que es consumeix a Barcelona, així com centenars de tallers, oficines i centres logístics. Però la nau que hi ha al carrer E del complex emmagatzema persones. És el Centre d'Internament d'Immigrants. I diem "emmagatzema" perquè aquestes persones no han comès cap delictes sinó que estan tancades per una falta merament administrativa: no tenir els papers en regla.

Un autèntic forat legal que fa que centenars de persones vegin conculcats els seus drets, tal i com denuncia la Plataforma

Tanquem els CIEs, que aquesta mateixa setmana ha convocat a totes aquelles persones que no vulguin romandre indiferents davant l'existència d'aquesta mena de centres, criticats arreu d'Europa.

La convocatòria és per al dia 18 d'octubre a les 17hs i té com a objectiu encerclar el centre i fer visible una situació que conviu diàriament amb la normalitat de qualsevol polígon industrial. La campanya es va presentar durant la roda de premsa que va tenir lloc el passat 25 de setembre, on van participar representants de les més de 80 entitats i 900 persones que s'han adherit al manifest "Tancarem el CIE".

El dia abans de l'encerclament

del CIE està previst un acte a les 19hs a les Cotxeres de Sants. Donada la dificultat per accedir al CIE en transport públic, els organitzadors estan preparant diverses opcions per poder assistir a l'acte. Els interessats poden contactar al telèfon 636.248.621.

"Una ciutat que aspira a tant no pot tenir aquesta merda"

Gerard Quintana

"Els interns tenen menys garanties que en una presó"

Arcadi Oliveres

DES DE TOTS ELS RACONS
AMB TOTS ELS ACCENTS

RÀDIO
TERRA.CAT

HA NASCUT UNA RÀDIO

Periodisme popular, horitzontal i descentralitzat que faci xarxa i trenqui el silenci

Subscriu-te a la nova
edició quinzenal
a partir de 40€

directa.cat/subscriute

La CUP posa nom i cognoms al frau fiscal

Cinc dies després de la confessió de Jordi Pujol, la CUP va elaborar i difondre a les xarxes socials aquesta infografia recordant-nos que el frau fiscal no és una excepció sinó una pràctica molt estesa.

ESCAVI Bussines School de Vilafranca: Un #AeroportDeCastelló al cor del Penedès

Després d'1,5 milions d'euros públics invertits, l'escola impulsada per CiU i el PSC posposa per segon any consecutiu l'inici de classes.

L'Aeroport de Castelló és sens dubte el símbol de com de malament es poden fer les inversions públiques. Per desgràcia no és un cas aïllat. Arreu del país es poden veure mostres de tot tipus i tamany del "Fenomen Aeroport de Castelló". Avui, entre aquests molts exemples, us volem explicar el de l'Escola del Cava i el vi (ESCAVI), ubicada -presumptament- a Vilafranca del Penedès.

D'INCAVI a ESCAVI

Fa 10 anys l'Institut Català de la Vinya i el Vi (INCAVI) va traslladar la seva seu al modern polígon Domenys II de Vilafranca, deixant lliure l'edifici que fins llavors havia ocupat al centre urbà de la població. L'edifici, amb més de 3.500 metres quadrats, va passar llavors a mans de l'ajuntament de Vilafranca. En aquell moment el govern del PSC, va proposar fer una llar per a la gent gran, però la proposta no va prosperar ja que la Generalitat va dir que ja hi havia prou places a la zona.

No va ser fins l'arribada de Pere Regull (CiU) a l'alcaldia que es va començar a parlar de l'ESCAVI Bussines School, tot i que inicialment, parlava d'una "universitat".

Propaganda vs. realitat

"L'ESCAVI -explica la propaganda de l'ajuntament- neix amb la missió de promoure la millora proactiva i permanent de la competitivitat i sostenibilitat de les empreses del sector vitivinícola, mitjançant el perfeccionament d'una gestió empresarial moderna, dinàmica i compromesa que en faci del sector un referent internacional".

Però la propaganda no ha pogut amagar la realitat i la gestió del projecte està lluny de ser exemple de "competitivitat" i "gestió moderna".

L'alcalde Pere Regull (assegut, al mig) durant una presentació del projecte ESCAVI acompanyat per empresaris i directius del món vitivinícola.

Dos anys i 1,5 milions d'euros gastats, l'ESCAVI Bussines School ha fet el mateix número de classes que passatgers han utilitzat l'aeroport de Castelló: 0.

Cadires de 150€?

Malgrat no tenir els continguts definits, ni el projecte educatiu ni el professorat, l'ajuntament de Vilafranca -governat per CiU i PSC- es va llençar a rehabilitar l'edifici i a condicionar-lo per convertir-lo en un gran centre vitivinícola internacional. I això és car. La redacció del projecte va costar 60.000€ i fins ara s'han gastat quasi 2M€ en tot el projecte, denuncia la Plataforma Recuperem l'INCAVI. Però malgrat la despesa, l'ESCAVI no aixeca el vol. Els plans de l'ajuntament preveïen que l'activitat comencés al setembre de 2013 però l'escola no va obrir les portes. Malgrat això les inversions han continuat i al llarg d'aquest any se n'han fet de tan cridaneres com els 28.000€ gastats en cadires (a 150€ l'unitat) per tenir-ho tot a punt per a la nova data d'inici de classes: setembre de

2014. Però aquest setembre tampoc han començat les classes.

Despeses elitistes

La segona "tornada al cole" fallida ha provocat una forta indignació a Vilafranca. El regidor de la CUP Llorenç Casanova ha denunciat que "ha representat una despesa molt elevada en un temps en què les prioritats han d'anar orientades a les persones i a les famílies". L'opacitat amb què s'ha desenvolupat el projecte també ha estat blanc de les crítiques. Tots els partits de l'oposició han denunciat la manca d'informació sobre el projecte que ha representat, entre d'altres coses, la cessió de l'edifici públic a una fundació privada durant 50 anys. De moment, i malgrat les promeses del govern de CiU (i del seu soci, el PSC), l'escola no obrirà. I quan ho faci, no tothom podrà assistir-hi. El preu previst de la matrícula serà de prop de 23.000€ per un curs de 172 hores.

Ara només caldrà veure quin esdeveniment succeirà primer: l'arribada d'un vol a l'Aeroport de Castelló o la matriculació del primer alumne de l'ESCAVI.

"Quanta, quanta merda"

[Mercè Rodoreda]

16.000M€

frau fiscal català anual

Entre 2009 i 2010 foren descoberts a Suïssa i Liechtenstein 1.600 fortunes evadides des de l'Estat espanyol. En el cas suís, 3.000 comptes per valor de 8.000 M€. En el cas de Liechtenstein, 200 fortunes. Encara avui se'n desconeixen els noms.

ALGUNS CASOS RECENTS ...

- Demetrio Carceller [DAMM SA]**
72.040.000€ Petició fiscal de 48 i 14 anys de presó per pare i fill
- Josep Lluís Nuñez [Nuñez y Navarro]**
8.000.000€ Condemna ferma de 2 anys i 2 mesos de presó.
- Nissaga Carulla [Agroalimen]**
6.400.000€ Pacte amb fiscalia
- Montserrat Caballé**
500.000€ Andorra
- Nissaga Sanahuja [Sacresa]**
15.500.000€ Procés judicial obert
- Sandro Rosell [FC Barcelona]**
9.100.000€ Cas Neymar - Procés judicial obert
- Nissaga Godia [Immobilària]**
5.700.000€ Pacte amb fiscalia
- Emili Cuatrecasas [Buffet de luxe]**
3.700.000€ Procés judicial obert
- Leo Messi [Esportista d'elit]**
4.100.000€ Procés judicial obert
- Marta Bernat [Chupa Chups]**
1.400.000€ Procés judicial obert
- Jordi Pujol i Soley**
<4.000.000€ Sobre comptes no declarats durant els darrers 34 anys Cas obert
- Jordi Pujol Ferrusola**
32.000.000€ Cas Andorra Blanqueig de capitals
- Artur Mas Barnet**
<823.262€ Cas Liechtenstein Regularitzat i preescrit.
- Emilio Botín [Banco Santander]**
2000.000.000€ Comptes secrets HSBC Private Bank Suisse Regularitzat i causa penal arxivada
- Juan Carlos I de Borbón**
1.800.000.000€ "Fortuna opaca" i d'origen mai esclarit segons The New York Times
- Iñaki Urdangarin**
>4.500.000€ Cas Nóos Imputats per frau i blanqueig
- Gerardo Díaz Ferrán [Expresident de la patronal CEOE]**
99.000.000€ Condemnat per delictes fiscals
- Carlos Fabra [PP]**
3.200.000€ Condemnat per delictes fiscals

Una ILP per capgirar l'educació

Després de la LEC i la LOMCE la comunitat educativa s'organitza per dir la seva

Cada matí escoles, instituts i universitats d'arreu de Catalunya obren les seves portes i alumnes, professors, administratius i directius es posen a fer feina. Cada matí tot es posa en marxa i el sistema sembla funcionar segons l'esperat.

Però malgrat la normalitat i la quotidianitat, al sistema educatiu públic estan passant coses greus. Coses que afecten directament als alumnes i que molt sovint passen desapercebudes als debats polítics i mediàtics.

Davant d'això, a iniciativa de l'Assemblea Grogga, un grup de professores, estudiants i ciutadans compromesos amb l'educació pública, ha decidit tirar endavant una Iniciativa Legislativa Popular (ILP) amb l'objectiu de posar sobre la taula un debat urgent sobre el model educatiu a Catalunya.

Més enllà de les 'retallades'

A gairebé tots els àmbits del sector públic, el debat sobre les retallades pressupostàries és omnipresent: menys recursos, menys capacitat per mantenir els serveis i més precarietat laboral, són una constant a la sanitat, l'educació o

la justícia, entre d'altres.

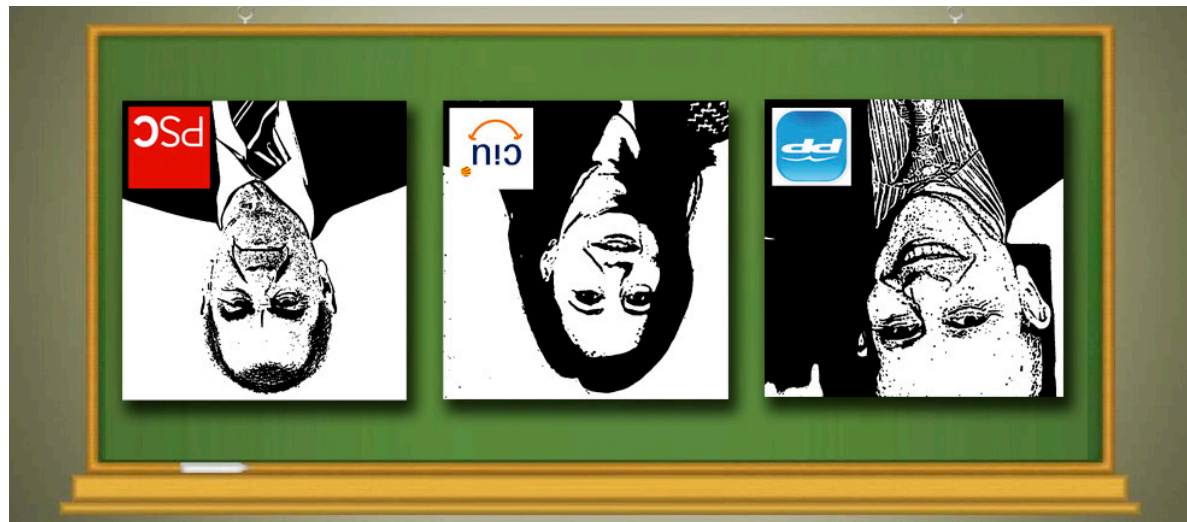
Però cada cop més, s'obre pas el debat sobre el model organitzatiu d'aquests serveis. "Cal forçar el debat social sobre uns temes que entre retallades i la LOMCE estan essent amagats" expliquen els promotors de la ILP "per una educació pública, laica, popular, democràtica, inclusiva, coeducadora i en català". Però què vol dir tot això?

Diners públics, escoles públiques

De la mateixa manera que passa amb la sanitat, a Catalunya el Govern destina grans quantitats de diners públics a finançar escoles privades. "La primera qüestió que volem impulsar amb aquesta proposició de llei -explica Rosa Cañadell, membre de la comissió promotora de la ILP- és la necessitat d'acabar amb la doble xarxa educativa que tant negativa està essent". A Catalunya cada any es destinen milions d'euros públics a finançar escoles privades, "una anomalia que no té comparació amb cap país de la UE" explica Cañadell.

Democràcia vs. imposició

Un dels aspectes que està passant

PORTONOSTRO

més inadvertit al voltant de les reformes educatives és la progressiva des-democratització a l'hora de gestionar els centres.

"Cal que les decisions siguin compartides i que el professorat no sigui un 'empleat que obeeix ordres' tal i com ens estan imposant. Cal que les famílies i el barri siguin coprotagonistes de l'educació dels infants i joves" explica Cañadell. La introducció de la LEC per part del conseller Ernest Maragall (PSC) va limitar el poder del claustre a l'hora de triar els directius dels centres i ara, amb la LOMCE, s'ha acabat d'arraconar el poder representatiu dels pares i mares convertint el Consell Escolar en un mer òrgan consultiu, sense cap poder real. "La LOMCE -expliquen els promotors de la ILP- ha vingut a aprofundir aquesta deriva antidemocràtica que recorda a les èpoques de l'escola franquista i els seu 'Cuerpo de Directores' triats des de dalt per controlar i manar".

En aquest sentit el Sindicat d'Estudiants posa en qüestió el paper de CiU i destaca "la coincidència amb el PP és el Decret de Plantilles, que deixa a les mans dels directors dels centres la con-

tractació de part del professorat, com ho planteja la mateixa LOMCE a la qual CiU demagògicament diu oposar-s'hi.

Precarització dels professors

Les retallades, però també la derivació dels diners públics a les escoles privades, estan darrere l'empitjorament de les condicions laborals del professorat, sobretot pel que fa al personal interí i substitut, que veuen les seves condicions de treball cada cop més minvades" denuncien els promotors de la ILP.

La ILP també planteja la necessitat d'una llei que ordeni des del 0-3 fins a la Universitat, que faci efectiva el dret a l'educació a tots els ciutadans i ciutadanes, sense importar el seu origen social, amb la gratuïtat des de l'Escola Bressol fins als estudis superiors. "Una llei que acabi amb la participació d'empreses privades en el sistema educatiu, i amb la privatització de la gestió dels centres públics".

En català

El debat lingüístic és el que té més ressò i és on els mitjans de comunicació i el Govern de CiU han centrat les seves crítiques a la LOMCE impulsada pel ministre

Wert. Mentre que "CiU i PP comparteixen una visió de l'educació centrada en la privatització i la des-democratització" el tema lingüístic és l'únic que els ha enfrontat. En aquest sentit la ILP és clara i demana la continuïtat de la immersió lingüística i que "la llengua vehicular de tot el sistema educatiu sigui el català".

Feina a fer

Per fer possible la ILP calen més de 50.000 signatures i per això, a mitjans d'octubre es presentarà la campanya que durarà fins al mes de març quan s'hauran d'entregar les signatures al Parlament. Per coordinar aquesta campanya s'ha posat en marxa la plana web ilpeducació.cat on també es pot consultar la proposta de llei.

Després d'anys de lleis imposades moltes vegades en contra de la comunitat educativa, la ILP vol donar la veu als seus protagonistes. "Portem anys dient no. Portem anys dient prou. Ara toca dir què volem. Tenim una alternativa millor al sistema actual al servei dels de sempre per tal de poder seguir com sempre. Volem un canvi ara, des de la societat civil". Volem decidir-ho tot, també l'educació que volem pel futur dels nostre país.

Una pel·lícula d'Èrika Sánchez amb Arcadi Oliveres

MAI ÉS TAN FOSC

Direcció Èrika Sánchez · Producció executiva Dària Esteve · Guió Roger Dànes i Èrika Sánchez · Director de fotografia Ricardo Iscar
So directe Amanda Villavieja i Dani Fontrodona · Muntatge Xavier Esteban · Producció Pasqual Ojal i Luís Estévao · @USC
www.documentalarcadioliveres.org · twitter.com/DocArcadi · [facebook: DocArcadi-Documental-sobre-Arcadi-Oliveres](https://facebook.com/DocArcadi-Documental-sobre-Arcadi-Oliveres) · youtube.com/user/DocArcadi

Arcadi Oliveres als cinemes

Mai és tan fosc: és un llargmetratge documental de la jove directora novella Erika Sánchez que, al llarg de dos anys, al costat d'un petit equip cinematogràfic, dibuixa un retrat de l'economista i activista Arcadi Oliveres (1945). Dos anys clau en una biografia apassionant: de les lluites estudiantils contra la dictadura de Franco en el 60, passant pels moviments antiglobalització, la creació del Fòrum Social Mundial a Porto Alegre i el moviment dels indignats. Una *road movie* que conjumina la lluita col·lectiva de la "Spanish Revolution" amb

la solitud del camí en el seu particular evangeli contra el capital. Del baluern de les masses d'una societat en l'abisme a la lluita individual d'un home per superar els esculls de la condició humana. **+info:** documentalarcadioliveres.org.

Cinemes Verdi. Barcelona: 27 sep-30 oct Cinemes Verdi
Girona: única projecció el 2 octubre a Cinemes Truffaut amb col·loqui d'Arcadi Oliveres i Èrika Sánchez
Cambrils, Cinema Rambla de l'art: 3-9 en cartellera. El dia 5 col·loqui amb Arcadi Oliveres i la directora Èrika Sánchez a la última sessió, sobre les 22h.

Facebook de paper

cafeamblllet ha compartit una imatge
setembre

Verónica del Carpio @v... 13m

¿Le duele un meñique a un futbolista? Eso lo sabes.
¿Y sabes que apelar una sentencia civil cuesta de #TasasJudiciales entre 800 y 10.800€?

Me gusta · Comentar · Compartir

cafeamblllet ha compartit una imatge

Alicia Sánchez Camacho va nèixer l'any 67. Si tenim en compte que la infància és el període comprès entre els 0 i els 7 anys, la Catalunya que vol recuperar és la que va de 1967 a 1974. Tenint en compte que el partit de Sánchez Camacho va ser fundat per un ministre franquista, una afirmació com aquesta és, si més no, desencertada...

Me gusta · Comentar · Compartir

cafeamblllet ha compartit una imatge

El mateix dia que Zara anuncia beneficis de 928 milions d'euros, els seus treballadors a Cambòia reclamen un salari de 177€ al mes.

Me gusta · Comentar · Compartir

Un apunt

Xavier Crespo

Carles Manté

Crespo i Manté: la casta sanitària contra les cordes.

Fa tres anys, gairebé per casualitat, aquesta revista va començar a investigar els racons més foscos dels hospitals de Blanes i Calella. Entre els implicats en el que resultaria ser un enorme escàndol vam trobar Xavier Crespo, diputat de CiU i Carles Manté, alt càrrec sanitari proper al PSC.

Quan vam començar a publicar els detalls de les seves respectives accions a la sanitat catalana, tot van ser cares d'indignació, negacions i –en el cas de Crespo– amenaces amb accions judicials.

Ara, fa pocs dies es destapava que Carles Manté va destinar els ingressos obtinguts a la sanitat pública a despeses en iots i obres a la seva segona residència. I fa pocs dies també, el TSJC anunciava que veu "indiscretes" de suborn de la màfia russa a Xavier Crespo, per la qual cosa se'l demana 2 anys i 6 mesos de presó.

El pitjor és que tot plegat és la punta d'un iceberg. La implicació de Manté a l'escandalós Cas Innova i la participació de Crespo en la desaparició de 2,4 milions d'euros dels hospitals de Blanes i Calella encara són coses que algú hauria d'explicar. Estem esperant.

#RT de paper

- Quico Ràfols** @qrafols · 23 de sept. Comparteixo crítiques a TV3 i CR per no parlar de la @ciutatmorta, una pel·lícula que toca voraviu del poder @totssomtv3 @TotsSomCatRadio
- Power Ranger Lolailo** @110010010011010 · 22 de sept. ¿Cuántos premios más tiene que ganar @ciutatmorta para que @tv3cat lo ponga en su programación?
- Gala Pin** @galapita · 23 de sept. Llegir la dimissió de Gallardón i emocionar-te. Sentiment d'agraïment i admiració per les q s'han deixat la pell i l'han fet fora.
- Barbijaputa** @Barbijaputa · 23 de sept. En un gobierno comido de corrupción la única dimisión va a ser por orgullo. Todo normal.
- masaenfurecida** @masaenfurecida · 23 de sept. NO HAY MAL QUE POR BIEN NO VENGA. SI DIMITE GALLARDÓN SUBIRÁ EL CONSUMO DE CAVA.
- DaVid #CUP Tram26 #V** @HiginiaRoig · 23 de sept. Memòria. Plega el gendre de qui va signar la pena de mort de #PuigAntich. El jutge que redactà la sentència, advocat de SánchezCamacho #ells
- Rosa Tamés** @RosaTames · 21 de sept. Siempre hay un líder de una manada de imbéciles en un bar que se pone faltón con el inmigrante vendedor ambulante creyéndose gracioso. ASCO.
- Stéphane M. Grueso** @fanetin · 14 h En los informativos hay un señor por juzgar que ya es llamado "el pederasta", y una señora ya condenada y corrupta que es "la tonadillera"
- EFE Noticias** @EFENoticias · 21 de sept. Suspendida la manifestación en Navarra a favor de las Fuerzas de Seguridad al no acudir gente bit.ly/1DqV0bj
- osistere** @osistere · 24 de sept. RT @artcontainer: Increible com ha canviat la història: de gihadista radical "de tez morena" a neonazi espanyol
- David Karvala** @davidkarvala · 19 h Pq a l'acusat de Lleida TV3 li diu cap rapat, i no feixista? El problema es polític, no de perruqueria. @truanyes_tv3 @UnitatvsRacisme
- Ada Colau** @AdaColau · 20 de sept. #LogrosPAH @LA_PAH Ha ganado pq ha logrado lo más difícil: romper la versión oficial q nos condenaba a la soledad, al miedo y a la fatalidad
- Albert Martínez** @albertmartnez · 24 de sept. Ja us podeu reservar el dia i l'hora a l'agenda. Dimarts 30 setembre, presentació de la #novaDirecta @La_Directa

Segueix-nos a Twitter: @_cafeamblllet

Un titular

Cadena Ser (25/09/14)

La Policía acredita que Álvaro Lapuerta manejó fondos de la Caja B del PP

Un informe de los peritos caligráficos al juez Pablo Ruz confirma que la rúbrica de varios documentos para la adquisición de acciones de Libertad digital desde la contabilidad paralela del Partido Popular, pertenece a Álvaro Lapuerta, el anciano extesorero del partido

[servicios jurídicos] VERDÚN

Ha tingut un accident?
Ha sofert una negligència mèdica?
Treballarem per defensar tots els seus drets.

Pg. de Verdum 12, 1er. 1era.
Barcelona. Lluçmajor
93 353 72 94

PRIMERA CONSULTA GRATUÏTA

Josep Aznar · Luisa Blanco
i Matilde Barrabés Advocats

www.negligenciasyaccidentes.com

Si vols rebre la revista cafeamblllet a casa, a la teva botiga o al teu lloc de feina, escriu-nos un correu a

cafeambllletcatalunya@gmail.com

També ens pots enviar un missatge per telèfon:

686 99 11 37

“Emilio era algú atípic entre els membres de la seva tribu, dotat d’un instint fabulós per als negocis però també posseïdor d’un genuí compromís social i polític”

Juan Luís Cebrián · President d’El País

“[Botín i Álvarez] eren rics, poderosos i brillants, i aquest triplet que caracteritza l’èxit integral té molt mala premsa en aquests temps de neopopulisme (...) van ser autèntics visionaris del seu temps”

Pilar Rahola. La Vanguardia.

Censura econòmica

Els grans mitjans no han explicat que Botín va evadir més de 2.000M€ ni que entre la runa de l’edifici que es va ensorrar a Bangladesh es van trobar etiquetes d’El Corte Inglés. La censura existeix i és d’origen econòmic.

Per Sònia Bagudanch

Ho estem comprovant amb Emilio Botín i Isidoro Álvarez, difunts presidents del Banco Santander i d’El Corte Inglés respectivament. Als mitjans de comunicació plouen els panegírics i sobreabunden les lloances que presenten els traspassats com a “dos dels grans empresaris espanyols”, “l’emperador de la banca”, “l’home que va revolucionar la banca” (Botín) o “l’emperador de la distribució” (Álvarez). D’aquest darrer El País en diu que “va començar des de baix” a El Corte Inglés i va arribar a dalt de tot gràcies a la seva “tenacitat i intuïció comercial”, essent “observador i metòdic”.

Els grans mitjans no ens han explicat que Botín era també l’emperador de l’evasió fiscal,

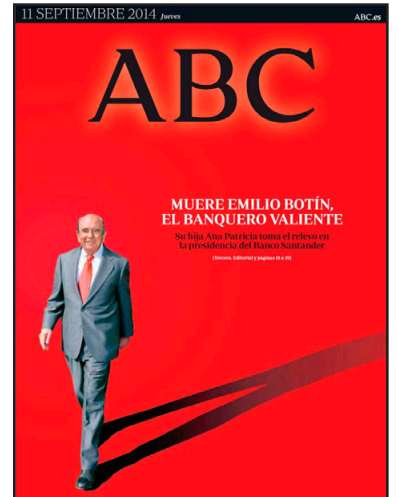
amb una estimació de més de 2.000 milions d’euros en comptes corrents a Suïssa. Un fet, aquest, que va rebre més atenció per part de The New York Times que no dels mitjans catalans o espanyols. Botín, que ostentava el 2012 una fortuna de 850 milions d’euros segons Forbes, cobrava prop de tres milions d’euros l’any com a president del Banc Santander. Una entitat que finança indústries armamentístiques i nuclears i escanya els treballadors amb productes financers tòxics i desnonaments (acumula més del 10% de desallotjaments i execucions hipotecàries, la quarta entitat en el rànquing, segons la PAH). Vegeu els deu punts crítics que ha publicat La Directa sobre Botín.

Els mitjans tampoc han explicat que el successor d’Álvarez, Dimas Rodrigo, va ser candidat de la Falange en almenys tres ocasions: a les eleccions espanyoles i a les catalanes del 1999. O que els treballadors d’El Corte Inglés han patit casos d’abusos laborals, discriminacions de gènere i sindicals. O que l’empresa venia llibres per “prevenir” l’homosexualitat i que es van trobar etiquetes d’El Corte Inglés entre la runa de l’edifici de Bangladesh que es va ensorrar i va provocar la mort de més de 1.200 persones que treballaven en condicions infrahumanes per a diverses empreses tèxtils. Unes víctimes les famílies dels quals l’empresa es va negar a indemnitzar per complet.

Els principals grups mediàtics han obviat en els obituaris tots

aquests aspectes foscos, no suavitzant-los sinó silenciant-los directament. Només hem de buscar quines inversions en publicitat a premsa realitzen el Santander i El Corte Inglés per entendre fins a quin punt la manca de llibertat de premsa i d’independència periodística (o dependència dels grans agents econòmics) és un problema greu a l’estat espanyol.

A banda del fet que molts mitjans estan pagant crèdits al Banc Santander, l’entitat presidida per Botín es va gastar més de 35 milions en anuncis a premsa estatal l’any 2012, segons Infoadex, l’empresa líder en el control i investigació del sector publicitari. A més, alguns membres dels Consells d’Administració dels grups Zeta i Prisa estan vinculats al banc. De la seva banda, El Corte Inglés és una de les empreses que més inverteixen en publicitat a la premsa. Del 2007 al 2011 El Corte Inglés es va gastar 488 milions en anuncis a mitjans (424 en el quinquenni anterior), segons Infoadex. Des del 1999 ha invertit en anuncis 1.144 milions i no baixa del top 5 de la inversió publicitària. La influència o directament pressió que aquests dos gegants exerceixen en els mitjans, en un moment de crisi publicitària i endeutament, és per tant exponencial, i evidentment han tret profit d’aquesta circumstància. La censura, doncs, existeix i és d’origen econòmic.

“Que mori un pobre és important per als seus familiars però que mori un ric és tràgic per Espanya. El fonamental a un país són els seus rics i la turba és intercanviable. El que dona identitat, elegància i distinció a un Estat són els seus milionaris”.

Salvador Sostres · El Mundo

“Des del mateix dia que vam fundar EL MUNDO el vam tenir del nostre costat. Com a petit accionista i com a gran anunciant, sempre receptiu a les nostres propostes i idees (...) Isidoro Álvarez va crear llocs de feina i riquesa, va ser un treballador incansable”

Pedro J. Ramírez · Fundador d’El Mundo